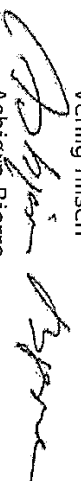


Høringssvar vedr. VE-loven

Danmarks Vindmølleforening fremsender hermed høringssvar til Forslag til Lov om fremme af vedvarende energi.

Vore kommentarer og forslag er opdelt i fem afsnit:

- 1) Hovedsynspunkter og kort resume af høringssvaret
- 2) Garantifond til støtte af finansiering af lokale vindmøllelavs forundersøgelser m.v. (§ 5)
- 3) Køberet til naboer for vindmøller (§ 6 – 11)
- 4) Erstatning til naboer (§ 12 – 18 samt § 54)
- 5) Grøn ordning (§ 19 – 21)
- 6) Øvrige bemærkninger (§ 1, 54 og 74 samt forslag og kommentarer vedr. Energinet.dks rolle)

Venlig hilsen

Asbjørn Bjerre

Hovedsynspunkter

Danmarks Vindmølleforening er enig i, at det er rigtigt, at de politiske beslutninger om vedvarende energi nu samles i en ny VE-lov.

Det fremsendte forslag til lov om fremme af vedvarende energi behøver imidlertid en meget kraftig bearbejdning, hvis den skal virke efter hensigten, som denne er formuleret i lovens navn og i formålsformuleringen i § 1, stk. 1 og 2.

I vore kommentarer og forslag tager vi udgangspunkt i fire overordnede krav til den nye lov:

- Lovgivningen skal fremme vedvarende energi.
- Lovgivningen skal afspejle de politiske beslutninger.
Enkelte af formuleringerne i aftaleteksten fra den 21. februar 2008 er imidlertid meget kortfattede. Hvor politikerne har enige udmeldinger om intentionen med de politiske beslutninger skal VE-loven afspejle denne forståelse.
- Lovgivningen skal ikke have virkning for nye vindmøller planlagt og opstillet under den igangværende udskiftningsordning. Dvs. nye vindmøller der tildeles skrotningsbeviser fra nedtagne møller og sættes i drift senest samtidig med udskiftningsordningens udløb. Her er allerede truffet bindende beslutninger.
- Det er særligt vigtigt, at denne lovgivning udformes så enkel og ubureaukratisk som overhovedet muligt.
VE-loven skal anvendes af meget forskellige grupper og et stort antal mennesker - både lokale initiativtagere, professionelle projektudviklere, potentielle møllelavsmedlemmer og naboer til kommende vindmøller.

Resume

I det følgende præsenteres et kort resume af høringsvaret fra Danmarks Vindmølleforening vedrørende udkast til VE-lov. Det skal understreges, at resumeet kun er tænkt som en indledende oversigt over de væsentligste punkter.

For den præcise og gældende ordlyd af hele vores høringsvar henvises til selve teksten efter resumeet.

I forhold til lovens formål – at fremme vedvarende energi – er lovens indhold et skridt frem og to tilbage.

Lovforslaget udmønter den politiske aftale fra februar 2008, hvor beslutningen om lokalt medejerskab og en garantifond på 10 mio. kr. til støtte til finansiering af lokale møllelavs forundersøgelser m.v. vil blive et vigtigt incitament for styrkelse af den lokale interesse og opbakning til nye vindmøller og dermed fremme af vedvarende energi.

Samtidig indeholder lovforslaget den anden side af den brede politiske aftale: et helt nyt erstatningsprincip, hvis negative virkning for fremme af vedvarende energi langt overskygger den positive effekt af beslutningerne, der sikrer nye lokale møllelav.

Lovforslaget illustrerer klart, at her er der ikke tale om en ny barriere, men en stopklods.

Erstatningsordningen

Den besluttede erstatningsordning bygger på et grundlæggende forkert princip, som det er umuligt at få noget fornuftigt ud af. Det vil derfor være Danmarks Vindmølleforenings klare mål at arbejde for en afskaffelse af erstatningsordningen snarest muligt.

Vi opfordrer regeringen og Folketinget til at genvurdere denne del af den politiske aftale fra februar. Beskyttelse af naboer mod genevirkninger fra vindmøller bør også i fremtiden ske ved at politikerne tager ansvar for ønskede afstands- og støjgrænser gennem plan- og miljølovgivningen.

Lovforslaget forsøger at omsætte beslutningen om en erstatningsordning for naboer til anvendelige lovbestemmelser. Resultatet illustrerer klart, at denne del af energiaftalen vil gøre det endog meget vanskeligt at få bygget de nødvendige vindmøller i Danmark. Erstatningsusikkerheden vil ikke bare økonomisk, men også psykologisk og politisk blive en meget stor forhindring for den ønskede udbygning med vedvarende energi, som de først kommende år i væsentlig grad nødvendigvis må blive baseret på ny vindkraft.

Selve eksistensen af en helt særlig erstatningslovgivning omkring vindmøller er et signal, der skaber erstatningsforventninger hos mange og bliver et effektivt bispænd for et positivt forhold til vindmøller.

Når vi samtidig med at vi tager afstand fra erstatningsideen alligevel i høringssvaret går ind i diskussionen om omsætningen af den politiske beslutning til lovgivning har det to årsager: Vi skal bruge vore erfaringer med opsætning af vindmøller til at gøre opmærksom på nogle af de værste problemer i lovforslaget. Og hvis den politiske beslutning stik mod al fornuft fastholdes, er det vores opgave på vegne af vindkraftinteresserede at komme med ændringsforslag til lovforslaget, således at skadevirkningen begrænses mest muligt.

Et par eksempler:

Lovforslaget muliggør ikke, som ellers specifikt forlangt i den politiske aftaletekst fra februar, at investor kender de økonomiske konsekvenser af investeringen inden opstilling af møllen.

Iflg. lovforslaget skal opstiller opsøge kommende naboer og tilbyde dem penge. Individuelle erstatningsdiskussioner bliver en giftblanding for forholdet mellem naboer.

På disse og en række andre områder foreslår vi løsninger, der er mindre skadevoldende end lovforslagets modeller. Vi har valgt som begrænsende ramme for vore forslag, at de skal holde sig indenfor den politiske aftale om en erstatningsordning.

Nye lokale møllelav

Lovforslagets paragraf 5 og 6 omsætter politikernes ønske om lokal opbakning til nye vindmøller gennem bredt lokalt ejerskab.

Det var en central del af energiaftalen om vindkraft, at lokal opbakning til nye møller skal fremmes gennem bestemmelser om forkøbsret, der giver mulighed for dannelse af lokale møllelav. I sammenhæng hermed besluttedes også en garantifond til støtte af finansiering af lokale vindmøllelavs forundersøgelser m.v.

Lovforslagets tekst afspejler ikke politikernes intentioner optimalt. Baseret på erfaringerne med den gennemprøvede danske møllelavsmodel har vi derfor i høringssvaret en række ændringsforslag.

Det drejer sig bl.a. om at få ændret lovforslaget, således at det bliver frit, hvilken selskabsform, der ønskes anvendt. Med lovforslaget er det ikke muligt at anvende I/S, som er selskabsformen for næsten samtlige vindmøllelav i Danmark. Anvendelsen af I/S er forudsætningen for at bl.a. den simple skematisk skatteordning med et bundfradrag kan anvendes. Samme bundfradrag er ikke reguleret siden det blev indført for 12 år siden. Det foreslår vi sker nu.

På baggrund af erfaringerne med arbejde med mere end tusinde møllelav i Danmark har vi i høringssvaret yderligere en række forslag til forbedringer indenfor rammerne af den politiske aftale.

Et nyt vindkraftsekretariat og Energinet.dks rolle

For de kommende års komplicerede arbejde med store mængder ny vindkraft ser vi det som klogt, at der i eller under Energistyrelsen etableres et særligt vindkraftsekretariat.

Lovforslaget lægger op til at flytte nogle administrative opgaver fra Energistyrelsen til Energinet.dk.

Det har vi ingen indvendinger mod, men ved den overordnede administration af VE-loven bør der være kortest mulig afstand til energiministeren og det politiske system. Det er ministeren, der skal vurdere og afgøre tvivlsspørgsmål i forbindelse med VE-loven.

Det er ikke acceptabelt at Energinet.dks bestyrelse eller ledelse tildeles sådanne opgaver.

Alle opgaver i et evt. nyt vindenergi-kontor kan derfor ikke samles hos Energinet.dk.

**“Garantifond til støtte af finansiering af lokale vindmøllelavs forundersøgelser m.v.”
Forslag og kommentarer vedr. paragraf 5**

Den politiske beslutning om en garantifond til støtte af finansiering af lokale vindmøllelavs forundersøgelser er et vigtigt signal og en betydningsfuld støtte for lokale initiativer.

Vi har kun et enkelt forslag til forbedring af den foreslåede lovtekst.

§ 5 Stk. 2, punkt 2, ændres til:

Flertallet af vindmøllelavets eller initiativgruppens deltagere har ifølge folkeregistret fast bopæl i den kommune, hvor vindmøllen eller vindmøllerne planlægges opstillet, eller max 4,5 km. fra møllerne i nabokommunen.

Begrundelse:

Ofte planlægges der for møller nær kommunegrænserne. Da det er hensigtsmæssigt, at vindmøllernes nærmeste naboer kan tage initiativ til etablering af lokalt baserede møllelav, bør det være muligt at alle inden for 4,5 km. fra møllerne, sikres mulighed for at være initiativtagere.

Det er ligeledes i dette område møllerne i første omgang skal udbydes til salg.

For at gøre loven logisk og lettere læselig foreslår vi endvidere, at indholdet i paragraf 5 og paragrafferne 6 - 11 bytter plads

§ 5 omhandler garantifond til støtte af finansiering af lokale vindmøllelavs forundersøgelser m.v. Dette er en detalje, der har som formål at øge mulighederne for at virkeliggøre intentionerne med de nuværende § 6 - 11

Det er derfor logisk, at bestemmelsen om en garantifond anbringes efter lovteksten om køberet til vindmølleandele for naboer til vindmøller, som er forudsætningen for, at der bliver brug for en garantifond.

“Køberet til vindmølleandele for naboer til vindmøller” Forslag og kommentarer vedr. paragrafferne 6 – 11

Det har tydeligt været politikernes ønske, at nye møllelav skal bygges på de gode danske erfaringer

I aftaleteksten fra den 21. februar er det kort formuleret, at der skal etableres en model for lokalt medejerskab og en garantifond på 10 mio. kr. til støtte til finansiering af lokale møllelavs forundersøgelser m.v.

Lovforslagets paragraf 5 og 6 omsætter politikernes ønske om lokal opbakning til nye vindmøller gennem bredt lokalt ejerskab.

Det var en central del af baggrunden for politikernes beslutning, at lokal opbakning til nye møller skal fremmes gennem bestemmelser om forkøbsret, der giver mulighed for dannelse af lokale møllelav. Politikere fra alle aftalepartier har fremhævet de gode danske erfaringer med opbakning til vindmøller gennem bredt lokalt ejerskab gennem vindmøllelav. Det har været et stærkt formuleret og bredt politisk ønske, at der etableres en sådan lokal opbakning også omkring nye møller de kommende år.

Politikernes beslutning om at sikre nye lokale møllelav er klog, men lovforslagets tekst afspejler ikke politikernes intentioner optimalt.

Vi har i Danmark erfaringer med etablering og drift af mere end 1.000 lokale møllelav, hvoraf en tredjedel stadig eksisterer. Baseret på erfaringerne med den gennemprøvede danske møllelavsmodel har vi derfor i det følgende en række ændringsforslag.

§ 6. Stk. 1, ændres til:

Den, der opstiller en eller flere vindmøller på mindst 25 meters højde på land eller havvindmøller etableret uden for udbud, jf. § 23, stk. 3, skal, inden opstillingen påbegyndes, udbyde mindst 20 pct. af ejerandelene heri til de naboer, som efter § 10 er berettiget til at afgive købstilbud.

Opstilles der fra 2 – 4 møller i en klynge skal dog minimum en hel mølle udbydes i ejerandele til naboer, som efter § 10 er berettiget til at afgive købstilbud.

Begrundelse:

Det er ikke umuligt at danne et møllelav som et I/S, hvor f.eks. 20 % ejes af et større antal naboer, mens de resterende andele ejes af op til 10 investorer, der benytter erhvervsmæssig beskatning gennem virksomhedsordningen. Styringsmæssigt og administrativt er det imidlertid mere overskueligt og enkelt at udskille en hel mølle til ejerskab af et større antal ejere.

Hvor der opstilles 2, 3 eller 4 møller i en gruppe, foreslår vi derfor, at mindst 1 hel mølle skal udbydes til salg efter bestemmelserne om lokal forkøbsret.

Det er vores vurdering, at der på mange af de anvendelige placeringer kun er mulighed for plads til 2 – 3 møller. Også for at give flere lokale mulighed for at være medejere, foreslår vi at der her som minimum skal tilbydes en hel mølle.

I de tilfælde, hvor der kun opstilles en enkelt mølle, er det rimeligt at lodsejeren kan forbeholde sig en større andel af møllen, således at kun 20 % skal udbydes til naboer.

Og hvor der opstilles store møllegrupper på 6 eller flere møller vil den lokale efterspørgsel efter andele vise, om der er behov for at sælge mere end 1 mølle til lokalt ejerskab.

§ 6. Stk. 2, ændres til:

Udbudspligten efter stk. 1 gælder ikke for vindmøller omfattet af § 41.

Begrundelse:

Den politiske beslutning om forkøbsret for naboer er generel.

Desuden giver det ingen mening at undtage møller, der startes på lokalt initiativ. De har samme virkning for de omkringboende uanset, at der er minimum 6 medejere, der bor i den kommune, hvor møllerne opstilles.

Disse 6 initiativtagere behøver endda ikke bo indenfor møllernes nærområde (afstanden på 4,5 km), ligesom de ifølge lovtæksten heller ikke er forpligtede til at være medejere.

Vindmøller, der opføres af et lav eller en initiativgruppe, som opfylder betingelserne i § 5, stk. 2, nr. 1-3, skal derfor ikke undtages.

§ 6. Stk. 3 fjernes

Begrundelse:

Det er ikke nødvendigt med lovgivning om hvilken selskabsform, der anvendes ved ejerskab af møller. Det bør være frit, hvilken selskabsform, der ønskes anvendt.

Det politiske ønske om mulighed for bredt lokalt ejerskab til vindmøller forudsætter, at der dannes møllelav.

Lovforslaget lægger op til, at lav, hvor man skal tilbyde købsretten, oprettes i en selvstændig juridisk enhed med begrænset hæftelse. Hvis dette gennemføres, vil det betyde, at personer, der køber andele, ikke kan benytte den simple skatteregel med et bundfradrag. Det vil for de fleste være en forudsætning for køb af et mindre antal andele – f. eks. svarende til husstandens elforbrug – at den skematiske skatteregel kan anvendes.

Det er en forudsætning for at benytte den simple skatteordning at andelene ejes personligt. For at opfylde dette krav skal møllelavet opbygges som et I/S (interessentskab) med fuld og solidarisk hæftelse.

Det personlige ejerskab er også en forudsætning for benyttelse af virksomhedsordningen, som er den foretrukne skatteordning, for personer, der køber et større antal andele.

Med den rigtige rådgivning omkring møllernes finansiering m.v. bliver det ikke risikabelt at deltage i et møllelav selvom der er fuld og solidarisk hæftelse. (Eksempelvis kan møllelavets vedtægter fastslå, at lavet skal være gældfrit). Det er denne opbygning, der er mange års erfaring med fra næsten samtlige et tusinde møllelav i Danmark.

Danmarks Vindmølleforening har stor erfaring i rådgivning om organisering af møllelav som interessentskab. Vi anser ikke selskabsformen for betænkelig eller risikabel for investorer.

Fastholdes lovforslaget derimod på dette punkt vil det betyde, at den ønskede brede lokale deltagelse i lav vil udeblive.

§ 7 stk. 1 og 2 ændres til nyt stk. 1:

Opstilleren udarbejder et prospekt, der skal indeholde oplysninger om selskabsformen for lavet, et specificeret anlægsbudget, antal samt pris på de ejerandele, der skal udbydes, og om frister og betingelser for afgivelse af købstilbud.

Anlæggsbudgettet skal vise omkostningerne til mølle inkl. fundament, nettilslutning, projektering, køb/leje af grund, eventuel opkøb og fjernelse af ældre møller, erstatning til naboer for værditab, udarbejdelse af projekt- og udbudsmateriale samt gennemførelse af udbud.

Hertil kommer redegørelse for vindmølleprojektets udgifter og forventede indtægter, organisering, finansiering og andre forhold af betydning for en investors beslutning om erhvervelse af ejerandele i prospektet. Prospektet skal ledsages af en revisor-redegørelse efter revisor-standard.

Nyt § 7 stk. 2 svarende til nuværende § 8 stk. 2:

Stk. 2. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om kravene til prospekter efter § 7, stk. 1, og den fremgangsmåde, som skal benyttes ved udbuddet, herunder om offentliggørelse heraf og om frister for afgivelse af bud m.v.

Begrundelse:

Det foreslås i lovforslaget, at der i forbindelse med udbud af ejerandel skal udarbejdes et prospekt om vindmølleprojektet ud fra reglerne i værdipapirhandelsloven. Dette giver ikke tilstrækkelig sikkerhed for et retvisende og gennemskueligt budget.

Med lovkrav om specifikationer kan man undgå den meget administrativt tunge og tidskrævende udarbejdelse efter lov om værdipapirhandel m.v.

§ 7 stk. 3 og 4 fjernes

Begrundelse

Det foreslås i lovforslagets stk. 3 og 4 at prisen pr. andel fastsættes til 5.000 kr. pr. andel. Gennemføres dette vil det være umuligt at sammenligne økonomien i forskellige projekter.

Vi foreslår dette ændret til, at andele sælges ud fra en beregnet produktion på 1.000 kWh pr. andel. Det er den kendte opdeling, som der er erfaring med fra næsten samtlige vindmøllelav over en periode på mere end 25 år.

Med en entydig definition af størrelsen af en andel har investorer et godt grundlag at vurdere, om det er et økonomisk sundt projekt.

Det fremgår af bemærkningerne til loven, at den faste pris på 5.000 kr. er begrundet i et ønske om at gøre ordningen så gennemsigtig og overskuelig som muligt for køberne. Efter vores opfattelse opnås det modsatte: at tage udgangspunkt i en på forhånd fastsat pris betyder stor uoverskuelighed m.h.t. hvad man får for pengene.

En andel af 1.000 kWh forventes som hovedregel at ligge på en pris 3-4.000 kr. Når der bruges andele af 1.000 kWh kan køber hurtigt og uden megen søgning overskue den indtægt, som en andel giver. Den kan herefter holdes op mod investeringen i andelen.

§ 8 fjernes

Begrundelse:

Er flyttet til § 7

Et nyt § 9 stk. 2 indsættes:

Fordelingsprincippet jævnfør § 9 stk. 1 og § 9 stk. 2 anvendes i relation til både § 10, stk. 1 og § 10, stk. 2.

Nuværende § 9 stk. 2 ændres til stk. 3

Generelle kommentarer til § 9:

Det bør overvejes at udforme loven således, at det bliver tilladt for møllelavet at forlange at interesserede skal tegne sig for mindst 5 andele svarende til en produktion på 5 x 1.000 kWh. Dvs. en investering på fra 15 til 25.000 kr. for en produktion cirka svarende til en families elforbrug.

Begrundelsen er, at det er administrativt tungt at have mange andelshavere, der kun ejer en enkelt andel. Administrationsomkostningen pr. interessent er den samme uanset det antal andele interessenten ejer. Det er vores erfaring at lav har større besværligheder med at formå interessenter med kun en eller ganske få andele til at meddele adresseflytning og flytning af bankforbindelse.

Opr kræves særlige administrationsomkostninger for ejere af kun en eller to andele udhuler denne omkostning den forventede indtægt. De fleste af møllelavene, der er oprettet de seneste 10 år, har derfor haft et krav om køb af minimum 5 andele pr. interessent.

§ 10 ændres til:

Berettigede til at afgive købstilbud er enhver person over 18 år, som ifølge folkeregisteret har fast bopæl i en afstand af 4,5 km. fra opstillingsstedet på tidspunktet for afholdelse af udbuddet. Opstilles flere møller i en gruppe, beregnes afstanden fra den tætteste mølle.

Stk. 2. Hvis ikke alle andelene er solgt indenfor en udbudsperiode på 4 uger er endvidere enhver person over 18 år, som ifølge folkeregisteret har fast bopæl i den kommune, hvor vindmøllerne opstilles, indenfor de næstfølgende 4 uger berettiget til at afgive købstilbud.

Stk.3. Er der herefter stadig usolgte andele, kan disse frit sælges udenfor nærområdets og kommunens grænser.

Begrundelse:

Baggrunden for den politiske beslutning om lokal forkøbsret er ønsket om at give nye møllers naboer mulighed for at blive medejere. Det er derfor rigtigt, at lovgivningen udformes således, at personer, der bor indenfor en nærmere angivet afstand fra møllen/møllerne får forkøbsret. Vi er enige i, at placeringsudvalgets valgte definition af møllens "nærområde" som området indenfor 4,5 km. fra møllen her kan anvendes.

Det vil imidlertid også være et ønske hos mange af de kommuner, der nu har overtaget vindmølleplanlægningen, at flest mulige af kommunens egne borgere får mulighed for at blive medejere af de møller, der opstilles i kommunen. En stor del af nærområdet vil ofte række ind over nabokommunen.

Vi foreslår derfor budrunder i 2 faser, således at alle kommunens beboere får tilbud om at købe andele, hvis der efter de første fire ugers salg til nærområdet er resterende andele. Først herefter kan eventuelt ikke solgte andele sælges udenfor nærområdets og kommunens grænser.

Det skattemæssige bundfradrag skal reguleres

Det er en nødvendig ny politisk beslutning, hvis bredt lokalt ejerskab gennem nye møllelav skal blive en realitet.

Ved ejerskab af nogle få andele i et møllelav, således at man f.eks. kan dække familiens elforbrug med strøm fra en vindmølle, anvendes den skematiske skatteordning med et skattefrit bundfradrag. Fradraget blev for 12 år siden fastsat til 3.000 kr. og er ikke reguleret siden.

Hvis det i dag skal være attraktivt for en familie at investere i et mindre antal andele skal bundfradraget ændres.

Danmarks Vindmølleforening foreslår det sat op til 7.000 kr. i lighed med sommerhusreglen.

Det er en ændring, der kun vil medføre relativt små samfundsmæssige omkostninger.

Det er vores opfattelse, at der hos alle de politiske partier har været stor forståelse for rimeligheden af denne justering. Da den vil være meget afgørende for den lokale interesse i medejerskab af nye vindmøller opfordrer vi politikerne til at foretage denne mindre ændring af skatteloven, således at den kan træde i kraft samtidig med VE-loven.

Det drejer sig om ligningslovens § 8 P, stk. 2, hvor 3.000 kr. skal ændres 7.000 kr.

Skal det være muligt for mere end 10 lokale mindre erhvervsvirksomheder at bruge erhvervsmæssig opgørelse ved investering i andele i lokale møllelav?

Hvis det ønskes at fremkalde interesse fra mindre virksomheder i at investere i vindkraft og styrke etableringen af møllelav i lokalområdet, er det nødvendigt med ændring af anpartsreglerne. Investeringer fra 20 til f. eks. 100 andele og opefter i møllelav er i dag gået næsten helt i stå.

Anpartsreglernes udformning har den virkning, at det ikke er muligt for mere end 10 erhvervsdrivende interessenter i et møllelav at benytte virksomhedsordningen.

Anpartsindgrebet i 1989 (Ligningslovens § 29) blev ikke indført på grund af vindmølleinvesteringer, men af helt andre årsager. Der var dengang ikke tilstrækkelig opmærksomhed omkring de uheldige virkninger, det ville få for erhvervsmæssig investering i vindmølleandele.

Problemet kan løses ved at løfte vindmøllerne ud af anpartsreglerne. Det kan ske ved at begrænsningen i antallet af interessenter i et møllelav, der kan benytte erhvervsmæssig opgørelse, ophæves.

Den nuværende formulering i ligningslovens § 29 stk. 4:

"Ejere af vindmøller eller vindmølleandele, der anvender reglerne i § 8 P, stk. 2 og 3, medregnes ikke ved opgørelsen af antallet af ejere i stk. 1"

kan ændres til:

"Ejere af vindmøller eller vindmølleandele er ikke omfattet af § 29."

”Erstatning til naboer for værditab på fast ejendom ved opstilling af vindmøller”

Forslag og kommentarer vedr. paragrafferne 12 – 18 og 54

Erstatningsordningen er umulig i praksis

Lovforslaget forsøger at omsætte beslutningen om en erstatningsordning for naboer til anvendelige lovbestemmelser.

Det er en umulig øvelse, der klart udstiller, at denne del af energiaftalen vil gøre det endog meget vanskeligt at få bygget de nødvendige vindmøller i Danmark. Det vil derfor være Danmarks Vindmølleforenings klare mål at arbejde for en afskaffelse af erstatningsordningen snarest muligt.

Hensynet til naboer bør også i fremtiden reguleres med afstands- og støjgrænser gennem plan- og miljølovgivningen. Den besluttede erstatningsordning bygger på et forkert princip, som det desværre er umuligt at få noget fornuftigt ud af.

Planlægning skal styres gennem plan- og miljølovgivning

Det er ulogisk, unødvendigt og urimeligt at indføre et særligt objektivt ansvar i forbindelse med vindmølleopstilling, når alle projekter i forvejen er nøje planlagt i overensstemmelse med gældende miljø- og planlægningsregler (støj- og afstandsregler).

Naboer har allerede i dag mulighed for at gå til domstolene med krav om erstatning i lighed med naboer til andre typer af tekniske anlæg efter den almindelige naboret. Politikerne må tage ansvar for de rammer, der ønskes for den nødvendige interesseafvejning. Vindmøller er elproduktionsanlæg, der er samfundsmæssigt nødvendig infrastruktur.

En særlig erstatningsordning kun for vindmøller vil være et brud på almindelige lighedsprincipper og en skærpet forskelsbehandling. Det vil i givet fald således være en uretfærdig forskelsbehandling til stor ugunst for naboer til alle andre typer af anlæg end vindmøller.

Lovforslagets nye erstatningskonstruktion for vindmølleområdet bryder med de almindelige naboretslige principper og giver kun mening, hvis det er et politisk ønske at komplicere og i stort omfang forhindre opstilling af møller.

Ifølge de generelle energipolitiske udmeldinger fra Christiansborg tillægges vindmøller en betydelig samfundsmæssig værdi. Dette harmonerer på ingen måde med en erstatningsordning, hvor vindmølleejeren i modsætning til ejere af andre tekniske anlæg pålægges at bære det fulde påståede værditab.

Urimeligheden og den manglende logik understreges, af, at vindmølleejeren tillige skal opfylde alle støj- og afstandskrav og kun kan opføre møllen ud fra en byggetilladelse til et område, som den pågældende kommune har udpeget og planlagt under hensyntagen til alle gældende miljø- og planlægningsbestemmelser.

En erstatningsordning, som der her er forslag om, kan desuden ikke ses isoleret. En endelig vedtagelse vil betyde, at der lægges op til nye betalingsprincipper også ved planlægning af mange andre typer af anlæg i det danske samfund.

Et stærkt negativt signal til befolkningen

Den besluttede erstatningsordning vil psykologisk og politisk blive en meget stor forhindring for den af mange grunde ønskede udbygning med vedvarende energi, som de først kommende år i væsentlig grad nødvendigvis må blive baseret på ny vindkraft.

En særlig erstatningslovgivning skaber ikke kun økonomisk usikkerhed, der bremser initiativer, men er også et stærkt signal til befolkningen om, at vindmøller kan ventes at være til stor gene for omkringboende selv om plan- og miljølovgivningen overholdes.

Ikke kun tale om manglende vækst, men et problem at opretholde den eksisterende produktionskapacitet

Hertil kommer, at den foreslåede erstatningsordning i givet fald også vil komme til at gælde ved opstilling af de nye møller, der er nødvendige at rejse for alene at opretholde den nuværende vindmøllekapacitet.

De allerede eksisterende ca. 5.000 vindmøller er i gennemsnit ca. 13 år gamle og med en beregnet levetid på ca. 20 år vil der i løbet af de kommende år skulle udskiftes en række vindmøller alene for at opretholde Danmarks nuværende elproduktionskapacitet på vindområdet.

Med erstatningsordningen vil der således være en betydelig risiko for at den nuværende elproduktion med vindenergi i en periode, hvor det er besluttet at bidraget fra vedvarende energi skal fordobles, end ikke kan opretholdes.

Danmark vil ved klimatopmødet komme til at fremstå som et frilandsmuseum for vindkraft

Med den usikkerhed erstatningslovgivningen lægger op til, vil der ikke som politisk ønsket blive tale om væsentlig ny vindkraft i Danmark før klimatopmødet i 2009.

Stor usikkerhed for den fremtidige vindmølleudbygning

Så længe der på Christiansborg er et flertal for et betalingssystem i stedet for en ansvarlig styring gennem plan- og miljølovgivning, bør loven som minimum udformes med meget klare rammer, således at usikkerheden søges begrænset.

Det er ikke gjort med lovforslaget.

I det følgende beskrives en række usikkerhedsfaktorer

Omkostninger skal kunne vurderes, før bindende aftaler vil blive truffet

Det er meget nødvendigt, at interesserede i opstilling af møller kan danne sig et sikkert indtryk af mulige erstatningsomkostninger, før investeringer i projektet påbegyndes. Ellers vil den blive en helt uoverskuelig hindring for nye initiativer.

Der kan ikke omformuleres på lovudkastet, så det bliver fornuftigt anvendeligt, men med den foreliggende formulering af lovforslaget har potentielle iværksættere ikke mulighed for at overskue projektets mulige omkostninger før det er for sent: store investeringer er foretaget.

Alternativt vil investeringen slet ikke blive foretaget, fordi den store usikkerhed om det endelige erstatningsomfang på forhånd umuliggør den nødvendige finansiering.

Som minimum bør erstatningsomfanget kunne vurderes, før iværksættere binder sig til store omkostninger.

På andre områder som ved planlægning af vej- og højspændingsanlæg er erstatningsspørgsmål afklaret før byggeriet går i gang.

Som ved andre investeringer er det afgørende for vurdering af risiko og gennemførlighed at investor i løbet af planlægningsfasen kan danne sig et overblik over de samlede omkostninger. Dette bliver ikke muligt med den foreslåede erstatningsordning. Virkningen vil være, at ønskede investeringer i vindmøller ikke vil blive gennemført.

I den energipolitiske aftale fra 21. februar 2008 er det anført, at (vores understregning): "Erstatningen betales af vindmølleejeren på det tabsgivende tidspunkt, det vil sige i forbindelse med opstilling af møllen". Yderligere anfører aftalen om erstatningsomfanget, at dette opgøres "..... således, at vindmølleinvestor kan få overblik over omkostningerne og få mulighed for at flytte vindmølleplaceringen inden afslutningen af planlægningen."

Det er således både i modstrid med aftaleteksten og i øvrigt en uacceptabel ordning, når der i § 16 gives mulighed for indtil 3 måneder efter nettilslutning at rejse erstatningskrav. Dette vil skabe meget stor usikkerhed om økonomien i nystartede vindmølleprojekter. En sådan usikkerhed risikerer at forfølge projektet i lang tid.

Hertil kommer, at der i lang tid efter VE-lovens ikrafttræden formentlig vil være stor usikkerhed om praksis og den konkrete udmøntning af erstatningsstørrelser. På forskellige punkter lægger lovforslaget nemlig op til at en række detailregler først skal specificeres på et senere tidspunkt. Jævnfør § 13, stk. 3, § 14, stk. 1 og 2 og i § 15, stk. 5, er der lagt op til en senere fastsættelse af yderligere regler om taksatorernes opgaver, Energinet.dks vejledning mv. samt regler for oplysningsmateriale o.a. Desuden bliver der jf. de specielle bemærkninger til lovforslagets § 13 tale om uddannelse af de udpegede taksatorer. Alt i alt kan der gå lang tid før det nærmere indhold og praksis i den konkrete udmøntning af erstatningsordningen er kendt. Ordningen vil derfor betyde en yderligere forsinkelse i vindmølleudbygningen, idet usikkerheden for investorerne fortsat er meget stor.

Denne fortsatte usikkerhed er erkendt og udtrykt i de almindelige lovbemærkninger til forslaget, afsnit 2.3.3.2: "Når erstatningsordningen træder i kraft, vil der mangle en praksis for erstatningsfastsættelse,".

Reglerne bør i stedet udformes, således at investor kender de økonomiske konsekvenser af investeringen inden opstilling af møllen.

Ellers vil virkningen blive, at de sidste 5 års pause i vindmøllefornyelsen i Danmark med stor sikkerhed vil blive fulgt af nogle års afventende usikkerhed.

Hvornår er der overhovedet reelt et værditab?

Energistyrelsen har i foråret 2008 ladet gennemføre et "Pilotprojekt til vurdering af mulige værditab for naboer til vindmøller".

I rapportens afsnit 5.2 "Analyse af de gennemførte interviews" og 5.3 "Konklusion og anbefalinger", siderne 25 – 28, fremlægger ejendomsmæglere deres erfaring med handel med ejendomme i nærheden af vindmøller.

Det fremgår tydeligt, at det er deres vurdering, at det at være nabo til en vindmølle kun i meget få tilfælde kan få indflydelse på vurderingen og muligheden for at sælge en ejendom. Ingen af de interviewede ejendomsmæglere har haft problemer med at få belånt ejendomme pga. naboskab til vindmøller.

Rapportens side 26: "Flere mæglere gav udtryk for, at usikkerheden omkring opstilling af vindmøller og mulige gener vil være større end de faktiske gener, som naboerne vil opleve, efter at møllerne er opstillet."

Udover de ovennævnte interviews om ejendomsmæglernes salgserfaringer skal det erindres, at projektet ikke undersøger realiserede salgsværdier, men kun forholder sig til hypotetiske værditab og gæet herpå i forbindelse med nogle udvalgte vindmøller.

På side 27 nævnes det i undersøgelsen, at omkring 56 % af de udvalgte ejendomme (altså kun ca. halvdelen) vurderes at blive påført en eller anden form for tab som følge af naboskabet til en vindmølle. Men det fremhæves samtidig, at det på baggrund af besigtigelserne er vurderingen, at stor relativt gene fra andre faktorer end vindmølleplaceringen, så som boligens nærhed til vej, produktionsanlæg, højspændingsmaster og ligende, har en betydelig indflydelse på vurderingen af værditabet.

Rapporten konkluderer bl.a., at det ikke er "statistisk muligt at vise en entydig sammenhæng mellem værditabet og den vurderede relative gene" fra andre faktorer end vindmølleplaceringen.

Denne konklusion er ikke overraskende, når man f.eks. betragter et produktionslandbrug, hvor opholdet på ejendommen i forvejen kan siges at være generet af egne produktionsaktiviteter. Hvorledes en sådan gene konkret skelnes fra det påståede værditab fra en vindmølle er selvsagt umuligt at afgøre på objektive grundlag.

Usikkerheden i undersøgelsen er stor. De interviewede ejendomsmæglere siger på den ene side, at det ud fra den praktiske erfaring med konkrete salg kun er meget sjældent at et vindmølle-naboskab overhovedet har betydning for det faktiske salg udover en eventuel lidt længere "liggetid". På den anden side er ejendomsmæglerne alligevel i stand til at vurdere konkrete størrelser på hypotetiske værditab på de udvalgte ejendomme. Dette modsætningsforhold viser et grundlæggende metode-mæssigt problem i pilotprojektet, nemlig at man forhånd godtager en hypotese om et værditab, men ikke undersøger realiserede salgsværdier eller eventuelle positive effekter eller positive vurderinger fra et vindmøllenaboskab.

Sammenfattende understreger undersøgelsens resultat, at den konkrete vurdering af værditab ud fra et objektive erstatningsansvar er så kompliceret og umulig en opgave, at alle vil være bedst tjent med at vi opretholder den nugældende retstilstand, hvor Folketinget tager ansvaret for den nødvendige planlægningslovgivning. Som tidligere nævnt har naboer allerede i dag mulighed for at gå til domstolene med krav om erstatning i lighed med naboer til andre typer af tekniske anlæg efter den almindelige naboret.

Omkostningernes mulige størrelse?

Mølleopstillerens omkostninger ved en erstatningsordning vil forøge projektets samlede investeringssum. Som konsekvens heraf vil også de andele, som udbydes lokalt for dannelse af møllelav blive fordyret.

Via kommunernes planlægningsproces og de allerede eksisterende støj- og afstandskrav, tages der på forhånd udstrakt hensyn til omkringliggende naboejendomme. Derfor er der i dag kun meget begrænsede gener på naboejendomme, hvilket kunne tale for at den fremtidige erstatningsudmåling bliver relativt beskedent.

På den anden side åbner lovforslaget for en helt ny erstatningsform, hvor der ikke geografisk lægges begrænsninger på eventuelle erstatningskrav. I tilfælde med mange berørte ejendomme og/eller store erstatningssummer kan der blive tale om endog meget betydelige fordyrelser af projekterne, som derfor måske slet ikke vil blive realiseret.

Udover selve erstatningssummen kommer ikke ubetydelige sagsomkostninger for vindmølleopstiller til administration og udarbejdelse af individuelle visualiseringer samt stort tidsforbrug til lokale forhandlinger.

Som bilag til dette afsnit høringssvaret vedlægger vi beregninger og vurderinger fra projektudviklerfirmaet Wind 1 A/S. Firmaet har med udgangspunkt i 10 konkrete vindmølleprojekter (hvoraf 9 er under etablering og 1 allerede i drift) foretaget en optælling af omkringliggende ejendomme og med tal og vurderinger fra Energistyrelsens "Pilotprojekt til vurdering af mulige værditab for naboer til vindmøller" derefter regnet på, hvordan konsekvenserne ville være for de 10 placeringer. Bilaget består af kortmateriale, der viser eksempler på beliggenhed i forhold til omkringliggende ejendomme, optællinger af ejendomme og en samlet vurdering fra firmaet.

Det er Wind 1 A/S og ikke Danmarks Vindmølleforening, der har udført arbejdet og alene er ansvarlig for resultatet og naturligvis også firmaets vurderinger.

Når vi alligevel ønsker at bruge det som bilag til foreningens høringssvar, er det fordi eksemplet stærkt illustrerer erstatningsbeslutningens mulige konsekvenser

Frivillige aftaler lyder smukt, men bliver en giftbombe for naboforhold

Lovforslagets model med frivillig lokal forhandling mellem opstiller og nabo giver stor risiko for, at der vil blive forhandlet om erstatningsstørrelser, der ikke har baggrund i en værdiforringelse.

Mange andre forskellige lokale naboforhold vil få betydning og komme i spil.

En frivillig forhandlingsordning med potentielt rigtig mange naboer bliver desuden en særdeles stor arbejdsbyrde for opstiller og vil betyde meget store forsinkelser i vindmølleprojektet.

Uvildig taksation

Det anføres i lovforslaget at taksatorerne udpeges blandt lokale ejendomsmæglere. Der savnes imidlertid en argumentation for at lokalkendskab skulle være en særlig nødvendig forudsætning for at kunne vurdere et påstået værditab. Det er desuden særdeles betænkeligt at netop lokale ejendomsmæglere udfører den lokale fastlæggelse af erstatninger. Den lokale ejendomsmægler har en direkte egeninteresse i at lægge erstatningsniveauet så højt som muligt.

Denne meget betænkelige sammenblanding af interesser bør undgås.

Uvildighed, armslængde og styrende principper er her afgørende vigtige.

Alternativt kan en model med taksationskommission anvendes, dels for at lette gennemskuelsen for alle parter og dels for at få en større ensartethed i erstatningsstørrelse. Ved udpegnings af en taksationskommission der ikke har lokal tilknytning styrkes retssikkerhed og uvildighed.

Modellen med en taksationskommission er specifikt nævnt som en mulighed i den energipolitiske aftale 21. februar 08.

Vindmøller er en samfundsmæssig nødvendig infrastruktur - taksationskommissionens omkostninger er derfor en samfundsmæssig opgave

Det er urimeligt, at alle udgifter til taksatorernes sagsbehandling skal betales af vindmølleopstilleren, jf. lovforslagets § 17.

Ud af den samlede elproduktionskapacitet i Danmark står vindmøller for 20 - 25 % og politisk er det besluttet at fremme anvendelsen af vedvarende energi, herunder vindkraft. Vindmøller er således en samfundsmæssig nødvendig infrastruktur.

Den konkrete placering af møllen afgøres ikke af vindmølleopstilleren. Opstilling af vindmøller kan som bekendt kun ske hvor myndighederne har foretaget planlægning og udpeget arealer.

Hvis det politisk fastholdes, at en særlig erstatningsordning skal gælde for naboer til vindmøller, er det således ikke rimeligt, at alle omkostninger, der måtte være nødvendige for at vurdere en eventuel erstatningsstørrelse skal betales af vindmølleopstilleren.

Som udgangspunkt må udgifter til taksatorernes sagsbehandling mv. betales af Energinet.dk.

Det er enklere og vil af alle opleves som mere naturligt at personer, der mener at lide et værditab på deres ejendomme, selv henvender sig

Det er psykologisk og praktisk en umulig og unødigt konfliktskabende konstruktion, at opstilleren selv skal henvende sig og tilbyde et individuelt beløb på hver enkelt ejendom, hvor der efter opstillerens egen vurdering er et værditab,.

Vi foreslår derfor, at det i loven beskrives, at ejere af fast ejendom, der mener at blive påført et værditab, selv skal henvende sig og anmode om en vurdering af taksationskommissionen.

Henvendelsen skal ske senest indenfor de 8 uger, hvor VVM-redegørelsen er fremlagt i offentlig høring af kommunen. Forslaget svarer til teksten i den energipolitiske aftale 21. februar 08: *"I tilknytning til den kommunale planproces, herunder VVM-vurderingen, skal det forventede erstatningsomfang kunne opgøres af en vurderingsmyndighed (eksempelvis efter taksationskommissions-modellen), således at vindmølleinvestor kan få et overblik over omkostningerne og mulighed for at flytte vindmølleplaceringen inden afslutningen af planlægningen."*

VVM-redegørelsens offentlighedsfase er det bedst egnede tidspunkt, da den fremlagte VVM-rapport netop redegør for og illustrerer de nye møllers synlighed i landskabet og virkning på miljøet. Den er derfor det bedst tænkelige grundlag for at de omkringboende kan danne sig en mening om eventuelle genevirkninger i forhold til deres ejendom.

Samtidig er der i denne fase i lokalområdet en naturlig offentlig opmærksomhed omkring planerne om nye møller. Kommunen er forpligtet til at fremlægge VVM-rapporten og annoncere høring i 8 uger. Høringen sker i tilknytning til et kommuneplantillæg, men foregår ofte samtidig med at lokalplanen er fremlagt i høring. Eventuelt berørte ejendomsbesiddere har derfor i denne periode alle muligheder for at blive opmærksom på planerne om nye møller og har samtidig gode muligheder for at skaffe sig relevant information.

Hertil kommer at vi for at sikre de nærmestboende – ejendomme beliggende fra 4 til 6 gange møllernes totalhøjde – foreslår, at opstilleren forpligtes til særligt at orientere denne gruppe med et brev.

Værditab vil kun sjældent forekomme udenfor en afstand på 6 x totalhøjden

Vi foreslår derfor at ejere af ejendomme indenfor en afstand af 6 x nærmeste mølles totalhøjde gratis kan få en vurdering af taksationskommissionen, mens ejere af ejendomme udenfor denne afstand skal indbetale et gebyr på 5.000 kr. for at få en vurdering af taksationskommissionen.

Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis de får tilkendt en erstatning.

Hermed sikres der i et vist omfang mod unødige omkostninger ved taksationskommissionens arbejde ved at mulige useriøse og chikaneagtige anmodninger frasorteres.

6 gange totalhøjden svarer ved en ny stor mølle til en afstand på ca. 900 meter. Når vi er ude på en afstand af op til en kilometer og længere væk, vil der reelt sjældent kunne blive tale om værditab over 1 % grænsen

De styrende principper er en politisk afgørelse og skal ligge fast fra starten

Med lovforslagets nuværende § 15. stk.5 er lagt op til en helt uacceptabel usikkerhed og sløring af principperne for opgørelse af erstatning. Det grundlæggende princip for opgørelse af erstatning er allerede fastslået i § 12, stk. 1, nemlig "...værditab på fast ejendom...".

Selvom der måtte være brug for at ministeren senere kan fastlægge regler om f.eks. det materiale, der skal udarbejdes ved de konkrete opgørelser af erstatninger, så er det yderst betænkeligt, at ministeren jf. lovforslagets § 15. stk. 1 også kan "...fastsætte regler om principper...". (vores understregning).

Dette vil ikke bare forsinke fastlæggelse af praksis, men også skabe stor usikkerhed om selve den grundlæggende erstatningsopgørelse. Fortolkning af de grundlæggende principper i lovgivningen er udelukkende de danske domstoles opgave. Med lovforslagets forslag om en mulig senere principfastlæggelse er der lagt op til en grundlæggende usikkerhed for både naboer og vindmølleopstiller.

Der er allerede truffet bindende aftaler for møller under udskiftningsordningen

Erstatningsordningen tænkes også at skulle omfatte nye møller, der rejses som led i den igangværende udskiftningsordning. Det forventer vi ændret, når politikerne bliver opmærksomme på, at der her helt klart vil være tale om et løftebrud og lovgivning med tilbagevirkende kraft.

Efter kraftige opfordringer fra aftalepartierne omkring energiforliget 29. marts 2004, regeringen og flere energiministre, har mange investeret meget store beløb i opkøb af ældre møller til nedtagning for anvendelse af skrotningsbeviser i nye møller under udskiftningsordningens lovgivning.

På grund af beslutningens sammenfald med strukturreformen og den heraf følgende naturlige planlægningspause i amter og kommuner – et forhold, der var kendt af politikerne – er opsætningen af de nye møller blevet stærkt forsinket. Det betyder, at de nye møller undervejs i processen nu bliver underkastet ny lovgivning og økonomien i projekterne derved kan se helt anderledes ud.

Mange projekter med ofte meget store investeringsbeløb er for længst igangsat med bindende aftaler ud fra gældende lovgivning og derfor er det hverken logisk eller troværdigt efterfølgende at pålægge disse nye møller nye omkostninger. De der har fulgt de stærke politiske opfordringer til at gennemføre udskiftning er gået i en fælde.

Møller der rejses som led under udskiftningslovgivningen må derfor undtages fra lovgivning, der medfører nye uforudsete omkostninger.

En kompensationsordning er ikke et muligt alternativ til en erstatningsordning

En "kompensationsordning" er nævnt i regeringsgrundlaget og har været fremme i debatten som et alternativ til en erstatningsordning.

Argumenterne for en kompensationsmodel med standardiserede statsligt fastsatte kompensationsbeløb til naboer indenfor bestemte afgrænsede afstande fra møllen, f.eks. faldende beløb i forhold til afstand, er at den er enkel og at omkostningen i forhold til et konkret projekt på forhånd kan beregnes.

Der er imidlertid ingen saglige grunde overhovedet til at udbetale bestemte "kompensationer" til alle omkringboende relateret til afstand. Kompensationsbeløbene er ikke beregnet i forhold til et eventuelt værditab.

Erstatnings- og kompensationsordninger er uanset udformning en helt forkert og urimelig tilgang til løsning af eventuelle problemer for naboer ved placering af nye møller

Når Danmarks Vindmølleforening i dette høringssvar beskriver en række alternative forslag i forhold til lovforslagets formulering af en erstatningsordning og kommenterer debatten om en kompensationsmodeller formålet alene at søge at begrænse skaderne ved at pege på mulige forenklinger indenfor den givne ramme: at en betaling til naboer fastholdes som en politisk beslutning.

Vi godtager ikke erstatnings- eller kompensationsordninger som holdbare beslutninger.

Det eneste fornuftige er som hidtil at løse eventuelle problemer for naboer gennem enkle og overskuelige politiske beslutninger om ændringer i plan- og miljølovgivningen.

Hvis det fastholdes, at der skal lovgives om en helt særlig erstatningsordning for vindmøller, foreslår Danmarks Vindmølleforening nedenstående nye tekst til paragrafferne 12 – 18

§ 12. Den, der ved opstilling af vindmøller forårsager et værditab på fast ejendom, skal i henhold til § 15 erstatte dette, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Stk. 1 finder ikke anvendelse for vindmøller under 25 meters højde og for havvindmøller, der etableres efter statsligt udbud, jf. § 23.

Stk. 3. Erstatning efter stk. 1 bortfalder, hvis værditabet udgør 1 pct. eller derunder af ejendommens værdi.

Stk. 4. Den tilkendte erstatning kan tidligst kræves betalt på det tidspunkt, hvor vindmøllen tilsluttes det kollektive elforsyningsnet.

§ 13. Klima- og energiministeren nedsætter en taksationskommission i hver retskreds med en dommer som formand. Formanden for taksationskommissionen udpeger kompetente og uafhængige personer, som på baggrund af en individuel vurdering af værditabet på en fast ejendom fastsætter erstatningens størrelse.

Stk. 2. Lov om offentlighed i forvaltningen og forvaltningsloven gælder for taksationskommissionens virksomhed efter denne lov.

Stk. 3. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler om taksationskommissionens opgaver og sagsbehandling, om honoreringen og sekretariatsbetjeningen heraf. Ministeren kan endvidere fastsætte regler om samarbejde mellem taksationskommissionerne.

§ 14. *Energinet.dk yder efter klima- og energiministerens nærmere bestemmelse bistand til taksationskommissionerne.*

Stk. 2. Energinet.dk giver vindmølleinvestor, naboer og andre råd og vejledning om erstatningsordningen.

§ 15. *Ejere af fast ejendom, der mener at deres ejendom taber i værdi på grund af opstillingen af en ny mølle eller en gruppe møller kan uanset ejendommens afstand til de påtænkte nye møller henvende sig til opstilleren og anmode om at få foretaget en vurdering af taksationskommissionen af et evt. værditab med henblik på erstatning.*

Stk. 2. For ejendomme beliggende udenfor en afstand af 6 x totalhøjden af den nærmeste nye mølle indbetales samtidig med anmodningen, jf. stk.1, et gebyr på 5.000 kr. som tilbagebetales, hvis taksationskommissionen træffer afgørelse om tilkendelse af erstatning. Alle udgifter til taksationskommissionens sagsbehandling i øvrigt efter stk. 1 betales af Energinet.dk

Stk. 3. Tidsfristen for henvendelser til opstilleren, jf. stk.1, følger tidsfristen for eventuelle indsigelser mod VVM-redegørelsen i henhold til kommunens almindelige høringsprocedure.

Stk. 4. Efter udløbet af høringsfristen er det ikke muligt at anmode om vurdering eller i øvrigt fremsætte krav om erstatning.

Stk. 5. Den, der ønsker at opstille en vindmølle, skal forud for kommunens fremlæggelse af VVM-redegørelsen i 8 ugers offentlig høring med brev orientere ejere af fast ejendom indenfor en afstand af 6 x nærmeste mølles totalhøjde om, at det sideløbende med høringen af VVM-redegørelsen er muligt at henvende sig til opstilleren jf. stk. 1. Opstilleren er således ikke forpligtet til med brev at foretage en særlig orientering af ejere af ejendomme udenfor en afstand af 6 x nærmeste mølles totalhøjde.

Stk. 6. På baggrund af henvendelser jf. stk.1, skal opstilleren anmode den for retskredsen udnævnte taksationskommission udarbejde en opgørelse, der ejendom for ejendom angiver størrelsen af det værditab, som opstillingen kan vurderes at ville påføre klagernes ejendomme.

Stk. 7. Opstilleren orienterer de berørte ejere om taksationskommissionens resultat. Forventes et værditab, fremsætter opstilleren endvidere et tilbud om erstatning ud fra taksationskommissionens opgørelse.

Stk. 8. De ejendomme, hvis ejer eller husstand har gjort brug af køberetten, jf. § 6 eller ejendomme, hvis ejer har solgt eller udlejet jord til opstilling af vindmøllen kan ikke gøre brug af erstatningsordningen.

Stk. 9. Kan parterne ikke opnå enighed om erstatningsspørgsmålet, kan enhver af parterne indbringe erstatningsspørgsmålet for domstolene som et søgsmål mellem disse.

Stk. 10. Klima- og energiministeren kan fastsætte regler for taksationskommissionens arbejde. Det kan fastsættes, at Energinet.dk varetager opgaver i forbindelse med administration af reglerne.

§ 16. og 17 slettes

§ 18. Taksationskommissionens afgørelse kan ikke indbringes for en administrativ myndighed.

Stk. 2. Taksationskommissionens afgørelse kan af ejeren eller af opstilleren indbringes for domstolene som et søgsmål mellem disse. Har opstilleren udbetalt erstatning i overensstemmelse med taksationskommissionens afgørelse, skal dette dog ske inden 3 måneder fra betalingstidspunktet.

Stk. 3. Erstatningsspørgsmålet kan ikke indbringes for domstolene, før taksationskommissionens afgørelse foreligger.

Endvidere foreslår vi et nyt stk. 3 tilføjet i § 54, der handler om udbetaling af pristillæg: *Opstilling af nye vindmøller under udskiftningsordningen er ikke omfattet af den i stk. 1, pkt. 1 nævnte betingelse om ejerandele og den i stk.2. pkt. 2 nævnte betingelse om erstatning mv.*

”Grøn ordning til kompensation for forringelse af landskabelige værdier”

Forslag og kommentarer vedr. paragrafferne 19 - 21

Som generel bemærkning, skal det understreges, at der ikke automatisk er en sammenhæng mellem rejsning af vindmøller og forringelser af landskabsværdier. Tværtimod kan kommunernes planlægning bidrage til at vindmøller placeres under hensyntagen til det specifikke landskab og i nogle sammenhænge kan vindmøller oven i købet bidrage med nye dimensioner og oplevelser i landskabsbilledet.

Ved den politiske aftale er besluttet etablering af en ”grøn fond”. Det er derfor logisk, at lovforslaget beskriver, at pengene kan anvendes til kompensatoriske landskabsformål.

Da det vitterligt i mange tilfælde ikke vil være muligt at pege på naturmæssige forringelser som følge af opstilling af vindmøller, opfordrer vi politikerne til ved VE-lovens videre behandling at udvide fondens anvendelsesmuligheder til også at støtte lokale kulturelle formål. Her vil der ofte kunne findes gode anvendelsesmuligheder til glæde for lokalbefolkningen. Vi peger her på de positive erfaringer gennem 10 år med en sådan model omkring en gruppe vindmøller i Fjaltring i Lemvig kommune.

I forhold til ind- og udbetaling af de 0,4 øre/kWh, foreslår vi som det administrativt mest enkle og logiske at lade Energinet.dk administrere ordningen, således at støtten på de 0,4 øre/kWh indbetales direkte fra PSO på en særlig konto til ”de grønne formål” helt udenom vindmøllejerne.

Hvis det derimod fastholdes, at vindmølleejeren ved tidspunktet for nettilslutning på forhånd skal indbetale hele det forventede (men endnu ikke modtagne) støttebeløb, så er det en absolut betingelse, at vindmølleejeren kompenseres 100 % for renteudgifter og likviditetstab.

Det betyder, at **§ 19. stk. 3 skal ændres til:**

Vindmølle ejerens bidrag til den grønne ordning beregnes som den samlede sum af udbetalte og tilgodehavende pristillæg som nævnt i stk. 1 med fradrag af en beregnet forrentning af den del af summen, som endnu ikke er udbetalt til vindmølleejeren på tidspunktet for indbetalingen af bidraget. Rentesaftens fastsættes til Nationalbankens diskontorente + procesrente den 1. januar i indbetalingsåret.

Begrundelse:

Det er ikke muligt på lånemarkedet, at låne penge til som det i lovforslaget anførte Nationalbankens diskontorente. Det koster væsentlige mere. Den foreslåede forrentningsmetode med Nationalbankens diskontorente + procesrente (f.eks. p.t. 6 %) bruges til beregning i erstatninger fra stævningstidspunktet i civile domstolssager.

Øvrige forslag og kommentarer

Generel bemærkning til § 1, stk. 1 og 2

Vi kan fuldt ud tilslutte os lovforslagets formuleringer af lovens formål i § 1, stk. 1 og 2.

Vi er enige i, at det skal være lovens formål ikke bare at fremme anvendelsen af VE, som beskrevet i stk. 1, men yderligere specifikt at sikre "opfyldelse af nationale og internationale målsætninger om at forøge andelen af energi, som produceres ved anvendelse af vedvarende energikilder".

Det er vores vurdering, at der er et stærkt misforhold mellem formålsbeskrivelsen og dele af indholdet i lovforslaget i øvrigt.

Den fejlagtige placering af paragrafferne om erstatningsordningen i et kapitel, der har overskriften "Foranstaltninger til fremme af udbygningen med vindmøller" udstiller misforholdet.

Den beskrevne erstatningsordning vil under alle omstændigheder være en bremse og ofte en direkte blokering for vindmølleudbygningen.

Løsningen på dette problem er ikke at ændre formålsbeskrivelsen, men at der ses kritisk på lovforslagets udformning af en erstatningsordning og at folketingets politikere tager beslutningen om en erstatningsordning op til en meget nøje ny vurdering.

Generel bemærkning til § 1, stk. 3

Udover den almindelige løbende planlægning for arealreservationer for vindmøller generelt, skal kommunerne i år 2010 og 2011 jf. energiaftalen fra februar 2008 under ét udarbejde og vedtage kommuneplantillæg med arealreservation for en samlet vindmøllekapacitet – altså udover den allerede eksisterende vindmøllekapacitet – på 75 MW i hvert af årene.

Idet lovens formål er generel fremme af vedvarende energi er bestemmelsen i den nuværende udformning ikke udtømmende for kommunernes planlægningsopgave, hvis den kun omtaler de 2 x 75 MW yderligere kapacitet, som blev en del af den energipolitiske aftale 21. februar 2008.

Med til en fyldestgørende beskrivelse af planlægningsopgaven hører også den løbende langtidsplanlægning for udpegning af vindmølleområder generelt, herunder med henblik på vedligeholdelse af den allerede eksisterende vindmøllekapacitet.

Lovforslagets beskrivelse af planlægningen for kun 2 x 75 MW har baggrund i energiaftalen fra februar 2008. Sat ind i sammenhængen i lovforslaget – her især § 1, stk. 2 – ses det klart, at den politiske aftale fra februar kun beskæftiger sig med en meget lille del af behovet for ny vindkraft i Danmark frem mod 2020 og 2025.

Med den beskedne beslutning og lovforslaget er der lagt op til, at der bliver meget travlt om få år for at nå VE-målene op mod 2020.

Der er udsigt til en fortsat stop/go situation, som er belastende for ikke bare energiforsyning, energiplanlægning, infrastrukturudbygningen og vindmølleindustrien, men også for den fagligt solide og kontinuerlige langtidsplanlægning i kommunerne, som er forudsætningen for befolkningens ejerskab til vindmølleplanlægningen.

§ 54. nyt stk. 2

Stk. 1 omfatter ikke møller jf. § 74 stk. 2

Nuværende stk. 2 ændres til stk. 3

Begrundelse:

Ifølge § 54 stk. 1 skal reglerne, der nævnes i dette stykke (udbud af andele, erstatning og grøn ordning) opfyldes for at få udbetalt pristillæg efter § 36. Efter § 74 stk. 2 er opstillere, der senest den 1. juli 2008 har modtaget endelig tilladelse fra kommunen til opstilling af konkrete vindmøller osv. imidlertid ikke forpligtet til at udbyde vindmølleandele efter § 6 og betale erstatning efter § 12, såfremt møllerne nettilsluttes inden den 1. januar 2010.

Vindmølleopstillere der opfylder kravene i § 74, stk. 2 kan således godt få udbetalt pristillæg. Som det ses er lovforslagets § 54 stk. 1 og § 74 stk. 2 i modstrid med hinanden.

§ 74. Stk. 2 ændres til:

Opstillere, der senest 1. juli 2008 har modtaget endelig tilladelse fra kommunen til opstilling af konkrete vindmøller på land, og opstillere af havvindmøller, der senest samme dato har modtaget forundersøgelsestilladelse efter § 22, er dog ikke forpligtet til at udbyde vindmølleandele efter § 6 og betale erstatning efter § 12, såfremt møllerne nettilsluttes inden den 1. januar 2011.

Begrundelse:

Der er brug for en længere tidsfrist for nettilslutning end lovforslagets forslag om 1. januar 2010. Problemet er primært de meget lange leveringstider på vindmøller. Et vindmølleprojekt er en flerårig proces med omkostningskrævende planlægning og analyser, VVM-undersøgelser og dialog med kommunen mv. Selvom en endelig tilladelse fra kommunen måtte være modtaget den 1. juli 2008, kan det være nødvendigt med yderligere tid før den egentlige ordreafgivelse på vindmøllen er afgivet fra investor til vindmøllefabrikanten. Leveringstider på vindmøller og vindmølleudstyr på op til ca. 1½ år er ikke usædvanligt. Hertil skal så lægges den nødvendige tid til endelig projektering, bygning af fundamenter og selve opstillingen.

For tage højder for disse problemer vil det være klogt at forlænge fristen for nettilslutning til 1. januar 2011.

Et nyt vindkraftsekretariat og Energinet.dks rolle

Energinet.dk er iflg. lovforslaget tiltænkt nye opgaver i forbindelse med den praktiske styring af opgaver som VE-loven giver mulighed for. Det drejer sig bl.a. om § 5, garantifonden, og § 14, administration og vejledning omkring erstatningsordningen. Energinet.dk har allerede i dag opgaver i forbindelse med administration og udbetaling af pristillæg til produceret vindmøllestrøm.

Det kan forudses, at der ved administration m.v. efter VE-loven kan opstå en række tvivlsspørgsmål og fortolkningsmuligheder. Her bør der være kortest mulig afstand til ministeren og det politiske system.

Det taler for placering af de centrale opgaver i Energistyrelsen.

I den nærmere fastlæggelse af Energinet.dks eventuelle rolle og funktioner i forbindelse med VE-loven bør afgrænsning af kompetenceområder og procedurer nøje overvejes og beskrives. Ved tvivlsspørgsmål i forbindelse med opgaver placeret hos Energinet.dk skal sekretariatets medarbejdere og ledelse referere direkte til ministeren/Energistyrelsen som energimyndighed.

Det er energiministeren og ministerens kontor, der skal vurdere og afgøre tvivlsspørgsmål i forbindelse med VE-loven. Det er ikke acceptabelt at Energinet.dks bestyrelse eller ledelse tildeles sådanne opgaver.

Uanset fysisk placering anbefaler vi, at de fleste opgaver m.h.t. administration, rådgivning og vejledning vedr. vindkraft samles i et særligt nyt sekretariat med tilstrækkelig bemanning. Der bliver brug for det.

Det vil desuden være rationelt og arbejdsbesparende, at sekretariatets medarbejdere kommer til at kende vindkraft-administrationen på flere områder.

Det vil også være en fordel for både vindmølleejere og alle andre borgere, at der er et bestemt sted, man kan søge råd og vejledning. Herunder om forståelsen og anvendelsen af den nye og alt for komplicerede lovgivning på vindkraftområdet.

I forhold til ind- og udbetaling af de 0,4 øre/kWh til den grønne fond, § 19 – 21, har vi peget på, at det administrativt mest enkle og logiske er at lade Energinet.dk administrere ordningen, således at støtten på de 0,4 øre/kWh indbetales direkte fra PSO på en særlig konto til "de grønne formål" helt udenom vindmøllejerne.

Ved afslutningen af arbejdet i regeringens planlægningsudvalg for vindmøller på land i januar 2007 blev det anbefalet, at Energistyrelsen og den daværende Skov- og Naturstyrelse sammen skulle udarbejde informationsmateriale til offentligheden om vindkraft i Danmark. Der var dengang enighed om, at der var et stærkt behov for saglig information fra offentlige myndigheder.

Halvandet år senere er der ikke sket noget og en række misforståelser og mytedannelser i den offentlige debat illustrerer, at behovet for saglig information fra offentlige myndigheder / relevante styrelser og ministerier bliver stadig større.

Det bør overvejes at lægge dele af Energistyrelsens informationsopgaver i et eventuelt nyt vindmøllesekretariat.

Nykøbing Mors den 18. august 2008

Kommentarer til nyt lovforslag om fremme af alternativ energi

Primo juli 2008 modtog vi et udkast til Lov om fremme af vedvarende energi. Forslaget indeholder fire punkter, der har til formål at regulere opstilling af nye vindmøller. Formentlig var det tiltænkt som en fremmende effekt på udbygningen af landbaseret ny vindkraft!

Vedtages forslaget i sin nuværende udformning, vil det dog få den stik modsatte virkning! Det vil på det nærmeste stoppe opstilling af ny vindkraft på land, eller i det mindste minimere og forsinke opstillingen i flere år!

Etableringen af en "grøn fond" og en garantiordning til lokalt forankrede møller overskygges fuldstændig af den negative effekt fra den påtænkte erstatningsmodel for værdiforringelse af naboejendomme.

Undertegnede er medejer af Wind 1 A/S, et dansk selskab med base i dels Randers, dels i Nykøbing Mors. Det er vel ikke for meget sagt, at selskabet er det eneste privatejede selskab, der udvikler nye vindmølleprojekter i hele Danmark. Derfor har selskabet også opkøbt ældre, mere eller mindre heldigt placerede vindmøller i alle landsdele. Vi har derfor en unik mulighed for at konsekvensberegne lovforslagets effekt på et større antal projekter der er så langt fremme i processen, at beregningerne under de påtænkte forudsætninger bliver endog meget retvisende.

Ved at tage udgangspunkt i flere projekter, spredt over hele landet, opnår vi bl.a. følgende:

- påvisning af effekten på det enkelte projekt
- påvisning af effekten på et større antal MW ny kapacitet, altså en gennemsnitsbetragtning
- afvisning af eventuel mistanke om selektiv udvælgelse med det formål at overdrive den negative effekt

Energistyrelsen har udsendt et pilotprojekt sammen med lovforslaget. I dette projekt har et antal ejendomsmæglere forsøgt at vurdere hvor meget ejendomme **teoretisk** kan falde hvis der opstilles nye vindmøller indenfor en afstand på op til 20 gange møllens navhøjde.

Det er værd at bemærke at mæglerne i øvrigt konkluderer, at møllers nærhed hidtil ikke har resulteret i målbare prisfald, men alene i lidt længere "liggetider". Der viser sig på et tidspunkt altid en køber der ikke føler møllernes nærhed som et problem.

Dermed være ikke sagt, at opstilling af nye møller ikke kan medføre mindre ulemper for de allernærmeste ejendomsbesiddere, men så bør det overvejes alene at kompensere disse, dvs. de ejendomsbesiddere der kan blive udsat for mindre støjpåvirkninger eller evt. skyggekast i perioder indtil 10 timer årligt.

Mæglerens anstrengelser med at vurdere et antal eksisterende naboforhold møller/ejendomme har resulteret i at man finder den gennemsnitlige værdiforringelse af de

vurderede ejendomme udgør ca. DKK 53.000,00 når der medtages alle ejendomme ud til 20 gange møllens navhøjde.

For at kunne konsekvensberegne forslaget har vi (se bilag) gennemgået 10 af vore projekter under pilotprojektets præmisser. Eet af projekterne, Skansen, er opstillet primo sommeren i år og de resterende ni projekter er tiltænkt opstillet i 2008 og 2009.

Vi har meget nøje optalt hvor mange ejendomme der vil blive omfattet af mølleopstillersens erstatningsansvar ved henholdsvis:

- i en afstand til og med 4 gange møllens **totalhøjde**
- i en afstand til og med 6 gange møllens **totalhøjde**
- og endelig i en afstand til og med 20 gange møllens **navhøjde**

Begrundelse:

4 gange møllens totalhøjde er zonen i hvilken der ikke må være boliger jf. lovgivningen. Denne afstand er i øvrigt fastholdt i det nye cirkulære om "Planlægning for og landzonetilladelse til opstilling af vindmøller" der netop nu er i offentlig høring. Det er ret naturligt, at vi i vor projektering har tilladt os at regne med at denne afstand anviste afgrænsningen for "problemer" i relation til bebyggelser. Det ligger i sagens natur, at der i denne zone ikke findes boligejendomme.

6 gange møllens totalhøjde er anvendt, idet denne zone "rammer" stort set alle ejendomme, der enten er omfattet af det almindelige støjkrav, det skærpede støjkrav samt skyggekast i indtil 10 timer i et normal år (vind, vindretning, skyer og tidspunkt på døgnet). Hvis, og jeg siger udtrykkeligt hvis, man overhovedet skal overveje at bevæge sig ud på et skråplan og udbetale kompensationer, kan det overvejes at betale disse ejendomsbesiddere en ulempegodtgørelse **efter nærmere vurdering**. Derved udstrækkes lovkravet (4 gange totalhøjde skal friholdes for beboelsesejendomme) med yderligere 50%. Fremover vil der formentlig kun blive givet tilladelse til opstilling af vindmøller med en maksimum højde på 150 meter. Ved at vurdere ejendomme ud til 6 gange totalhøjde fra møllen åbnes der en mulighed for at kompensere ud til knap en kilometer fra møllen. I denne zone befinder der sig gennemsnitligt 16 ejendomme

20 gange møllens navhøjde er alene anvendt, fordi det er afgrænsningen anvendt i Energistyrelsens pilotprojekt. Gennemføres denne afgrænsning vil det ganske enkelt standse opstillingen af nye landbaserede vindmøller i Danmark! I denne zone befinder der sig gennemsnitligt 142 ejendomme

Uanset hvilken afgrænsning man måtte vælge, vil det kun være korrekt at anvende totalhøjder som målestok.

Konsekvenserne ved anvendelse af 20 gange navhøjde

Det fremgår af bilaget, at der i de ti projekter gennemsnitligt ligger 142 ejendomme indenfor en afstand til og med 20 gange de aktuelle møllers navhøjde. Det er helt bevidst, at jeg anvender udtrykket "aktuelle" møller. Mølletype og antal kan af planmyndighederne ændres meget sent i planlægningen. Vi har nyligt oplevet det ske længe efter færdiggørelse af VVM'en. I sådanne tilfælde vil man skulle starte en omvurdering af ejendomme, nye visualiseringer og forhandlinger.

For at kunne vurdere de planlagte møllers påvirkning af den enkelte ejendom, skal der foretages en visualisering, der i øvrigt også vil være et nødvendigt værktøj ved den efterfølgende forhandling med de enkelte ejendomsbesiddere.

Vi har forespurgt den virksomhed vi normalt anvender til visualiseringer og udformning af vore VVM redegørelser hvor meget en sådan visualisering vil koste pr. ejendom. Prisen vil udgøre i gennemsnit pr. ejendom DKK 1.500,00 og med gennemsnitligt 142 ejendomme pr. projekt medfører det en ekstra omkostning på i alt ca. **DKK 213.000,00**.

Dernæst skal ejendommene vurderes af "en dominerende" ejendomsmægler fra lokalområdet. Mæglerne har angivet prisen til gennemsnitligt DKK 5.000,00 pr. ejendom og dette medfører en ekstra omkostning på (142 x 5.000,00) pr. projekt på i alt ca. **DKK 710.000,00**.

Ifølge pilotprojektet vil der skulle betales en gennemsnitlig erstatning pr. ejendom på DKK 53.000,00 hvilket påfører gennemsnitsprojektet en ekstra omkostning på **DKK 7.526.000,00**.

Sidst, men ikke mindst, skal der "forhandles" med ejendomsbesidderne. Denne forhandling vil erfaringsmæssigt indebære ca. tre besøg hos ejendomsbesidderen, hvilket normalt vil kræve tilstedeværelsen af to ægtefæller, samt muligvis en rådgiver for disse. For hvert projekt skal der med andre ord gennemføres ca. 425 hjemmebesøg. Det er erfaringsmæssigt muligt at gennemføre ca. to besøg pr. dag/aften, i alt ti besøg pr. arbejdsuge pr. allokert forhandler.

Dette betyder, at én ansat hos os skal anvende ca. 42 arbejdsuger eller ca. 1 år på at gennemføre forhandlinger med ca. 142 ejendomsbesiddere (gennemsnittet pr. projekt). Dette medfører en ekstra omkostning pr. projekt på ca. **DKK 800.000,00**.

Den samlede meromkostning pr. gennemsnits projekt ved lovforslagets gennemførelse vil således udgøre ca. DKK 9.250.000,00.

Der skal anvendes adskillige måneder på visualiseringen af projekterne. Vi har ingen viden om hvor lang tid det vil tage en ejendomsmægler at vurdere gennemsnitligt 142 ejendomme pr. projekt, men det vil tage lang tid, idet mægleren, hvis denne er dominerende i lokalområdet, må formodes at have andre arbejdsopgaver. Vi skal som allerede beskrevet selv bruge mange måneder på at gennemføre forhandlinger med ejendomsbesidderne, idet vi ikke med de mange usikre vilkår for projektudvikling tør antage yderligere personale til opgaven.

Mange af vore projekter lader sig ikke realisere i den nuværende udformning hvis lovforslaget vedtages.

Alle de projekter der eventuelt kan gennemføres vil blive forsinket i op til to år.

De omhandlede projekter er af en størrelse på gennemsnitligt ca. 7 MW, hvilket vil sige, at en 2 MW mølle påføres en omkostning på DKK 2.650.000,00 hvilket er en betragtelig forøgelse af dagens møllepriser ab fabrik.

En meromkostning pr. projekt på DKK 9.250.000,00 er katastrofalt.

Mere projekt specifikt kan omkostningen opgjort efter samme princip være væsentligt større. På projekt Svoldrup Kær (se bilag) er omkostningen større, i alt DKK 20.000.000,00. Vedtages lovforslaget i sin nuværende form vil projektet skulle beskæres med en mølle. Dette indebærer ny myndighedsbehandling og projektet vil sandsynligvis ikke kunne realiseres under Skrotningsordningen, hvorved skrotningspræmien går tabt. Dette kan resultere i at projektet ikke realiseres eller forsinkes i adskillige år, idet vi af økonomiske årsager er nødsaget til at lade de indkøbte skrotmøller være i drift i flere år for at få disse afdraget.

Der er derfor ingen tvivl om at vedtagelse af lovforslaget med en erstatningszone på 20 gange møllens navhøjde vil få en dramatisk negativ indflydelse på opstilling af nye landbaserede vindmøller.

Dette skyldes ikke alene den ødelæggende økonomiske påvirkning, men også usikkerheden om et projekts kostpris, samt sidst men ikke mindst, den allerede omtalte tidsmæssige forskydning af projekter, der ellers nærmede sig realisering (2008-9) efter tre – fire års projektarbejde.

Alene hos os i Wind 1 A/S har vi investeret op mod DKK 80.000.000,00 i skrotningsmøller i tiltro og tillid til en lovpakke vedtaget i 2004 der skulle give os arbejdsro indtil udgangen af 2009!

I realiteten får denne lov tilbagevirkende kraft idet allerede foretagne investeringer, i branchen mindst DKK 300.000.000,00 i skrotmøller, nu ikke bliver rentable. Hvis ikke vi opnår skrotningspræmien på 8 øre/kW er vi i vid udstrækning nødsaget til at fortsætte driften af gamle møller indtil driften har tilbagebetalt investeringen i disse. I mange tilfælde vil dette endog ikke være muligt da mange af møllerne er indkøbt meget dyrt, ikke mindst fordi planmyndighederne har udpeget mange af møllerne der ønskes bortsaneret. Dette forhold har selvsagt fordyret opkøbet af disse i væsentlig grad.

Under normale arbejdsvilkår ville vi på nuværende tidspunkt have realiseret mange af disse møller allerede, men kommunalreformen og nedlæggelse af amterne /dannelse af storregionerne har betydet mindst to års længere sagsbehandling end normalt.

Under de givne omstændigheder vil det derfor være mest korrekt, om eventuelle lovændringer med så dramatisk effekt som det foreliggende, først får effekt når planer/ projekter påbegyndt under Udskiftningsordning II er realiseret.

Udskiftningsordning II indebærer en omfattende nedtagning af ældre møller. Dette bør give anledning til en ”nettobetragtning”:

Eks. 1: Søby projektet

| | | |
|---|-----|------|
| Der opstilles to nye møller. Antal ejendomme ud til 20 gange navhøjde | 206 | |
| Der nedtages elleve møller. Antal ejendomme ud til 20 gange navhøjde | 134 | |
| Forskel | | + 72 |

Eks. 2: Katrineholm Piber projektet

| | | |
|---|-----|------|
| Der opstilles fire nye møller. Antal ejendomme ud til 20 gange navhøjde | 93 | |
| Der nedtages tretten møller. Antal ejendomme ud til 20 gange navhøjde | 215 | |
| Forskel | | -122 |

I mange tilfælde vil der være flere ejendomme, der ifølge logikken i lovforslaget skulle stige i værdi, end ejendomme der vil falde i værdi. Skal mølleopstilleren have udbetalt denne værditilvækst som modydelse? Næppe!

Hvordan beregnes et evt. værditab hvis den aktuelle ejendom både er nær nabo til møller der nedtages og møller der opstilles?

Måske kan vi allerbedst belyse effekten med et nyt projekt bestående af to stk. 2 MW møller opstillet primo sommer i år ved byen Frederiks i Karup kommune. Et projekt hvor vi indgav ansøgning i foråret 2004, i øvrigt i et område udpeget til nye vindmøller i den eksisterende regionplan. Kun størrelsen skulle ændres, men alligevel tog myndighedsbehandlingen altså fire år!

Havde disse to møller været omfattet af lovforslaget med 20 gange navhøjde, vil der være 203 ejendomme i ”erstatningszonen”. Ud fra de tidligere beskrevne omkostningsberegninger vil dette øge projektets anlægsomkostninger med ca. DKK 13.000.000,00 for 4 MW ny kapacitet. Møllerne er beregnet til at producere tilsammen ca. 10.000.000 kW årligt, hvilket betyder at en evt. andelspris ville **øges med DKK 1.300,00 pr. andel**. Bemærk at det alene er virkningen af lovforslaget. Dertil kommer projektets almindelige anlægsomkostninger til møller, fundamenter o.s.v.

Dette skal ses i relation til Energistyrelsens forslag om en maksimumpris på DKK 5.000,00 for tvangsudbudte andele til lokalbefolkningen! En pris som Danmarks Vindmølleforening finder for høj, idet det vil ødelægge lokales interesse i deltagelse i nye projekter.

Hvis man derimod vurderede ejendommene i en zone ud til og med 6 gange møllernes totalhøjde, ville der i dette projekt kun være 9 ejendomme indenfor denne radius. Det er indlysende at den samlede ulempegodtgørelse ikke ville falde i forholdet 20/6, idet det naturligvis er ejendommene nærmest møllerne der vil blive vurderet til at have mest ulempe af møllerne. **Den altafgørende forskel vil være tidsfaktoren og omkostninger til visualisering, vurdering og forhandlinger.**

I øvrigt skal jeg nævne at der ingen protester indgik under offentlighedsfasen af projekt Skansen, ligesom der heller ikke efterfølgende har været utilfredshed i lokalområdet med møllerne. I forbindelse med opstillingen fik møllerne positiv omtale i lokalpressen.

Der skal ikke herske tvivl om at vi aldrig ville påbegynde et projekt som Skansen, hvis ejendomsbesiddere ud til en afstand af 20 gange møllens navhøjde skal kompenseres. Som tidligere nævnt vil flertallet af vore planlagte projekter skulle beskæres/ ikke realiseres hvis forslaget gennemføres uændret.

Konsekvenserne ved anvendelse af 6 gange totalhøjden

Det fremgår af bilag at en zone på op til og med 6 gange møllens totalhøjde i gennemsnit vil rumme 16 ejendomme pr. projekt. Det er stadig mange, men dog langt mere overskueligt og beregneligt såvel tidsmæssig som økonomisk.

Argumenterne for maksimalt at betale ulempegodtgørelse for ejendomme beliggende ud til og med en afstand på 6 gange totalhøjden fra møllerne er følgende:

- det er en 50% forøgelse af lovkravet, der i øvrigt fastholdes uændret i planlovgivningen fremover
- endog de skærpede støjkrav ved byzone overholdes
- de anbefalede skyggekast begrænsninger kan med få undtagelser overholdes

Derved kompenseres for eventuelt reelle ulemper, støj og skyggekast, i stedet for en ikke definerbar værdiforringelse, der ikke lader sig påvise jf. ejendomsmæglernes udtalelser i pilotprojektet. Det fremgår jo også klart allerede af lovforslaget, at det er umuligt at gøre mølleopstilleren erstatningsansvarlig efter de almindelige erstatningsregler i Danmark.

Det er derfor at mølleopstilleren skal pålægges et skærpet ansvar, nemlig objektivi ansvar.

Hvis vi fortsat skal udbygge dansk vindkraft på land er det yderst vigtigt at følgende forhold er opfyldt:

- allerede udstukne rammer og regler må ikke ændres i projektperioden. Projekter hvortil er indkøbt skrotningsmøller skal kunne færdiggøres under de eengang udstukne rammer og lovvilkår. Lovforslaget må derfor ikke få effekt for projekter, der opstilles under Udskiftningsordning II.
- Åbnes der mulighed for, på trods af det klart uhensigtsmæssige herved, erstatninger til meget nærtboende naboer til nye vindmøller, skal det afgrænses til ejendomme beliggende indenfor en afstand til møllen på maksimalt 6 gange møllens totalhøjde.
- Alle omkostninger hertil, dvs. visualiseringer, taksationer mv. skal kunne fastlægges på et tidligt tidspunkt i planlægningsforløbet og under alle omstændigheder være fuldstændig afklaret senest når møllerne skal ordres hos fabrikanten. Hvis ikke, vil finansiering og dermed garantistillelse over for møllefabrikanten være umuliggjort og projektet vil ikke kunne realiseres.

Optalt antal boliger ved vindmølleprojekter

| Projekt | Møller | 6 x totalhøjde | 20 x navhøjde | Køb af skrotmøller |
|---|---|----------------|---------------|---|
| Svoldrup Kær Vesthimmerlands Kommune | 6 x 2,3 Siemens Nav 80, rotor 93, total 126,5 6 x 1,8 Vestas Nav 95, rotor 90, total 140 | (4) 7 | (70) 302 | 2.040.000,- (+ uafklaret – S/A Energii) |
| Skansen Viborg Kommune | 2 x 2,0 Vestas Nav 78, rotor 80, total 118 | 9 | 203 | 5.522.500,- |
| Gammelstrup Viborg Kommune (Fjends) | 4 x 1,8 Vestas Nav 95, rotor 90, total 140 | 6 | 70 | 8.393.000,- |
| Vorning Viborg Kommune | 2 x 1,8 Vestas Nav 95, rotor 90, total 140 | 55 | 164 | 4.455.000,- |
| Vester Barde Ringkøbing-Skjern Kommune (Videbæk) | 3 x 2,75 Vestas Nav 100, rotor 100, total 150 | 6 | 51 | 3.980.000,- |
| Garnst Vejen Kommune | 3 x 0,85 Vestas Nav 54, rotor 52, total 80 | 10 | 51 | Uafklaret |
| Ellesø Middelfart Kommune | 2 x 2,3 Siemens Nav 80, rotor 93, total 126,5 | 21 | 177 | 2.787.280,- |
| Søby Svendborg Kommune | 2 x 2,3 Siemens Nav 80, rotor 93, total 126,5 | 39 | 206 | 8.062.500,- |
| Lejbølle Langeland Kommune | 3 x 3,0 Vestas Nav 80, rotor 90, total 125 | 0 | 101 | 6.952.500,- |
| Katrineholms Fiber Næstved Kommune | 4 x 2,3 Siemens Nav 80, rotor 93, total 126,5 | 8 | 93 | Uafklaret |
| Gennemsnit | | 16 | 142 | 5.274.098,- |

302 = antal boliger

15. august 2008

BASIS - KMS kort: DISC02_6.IT

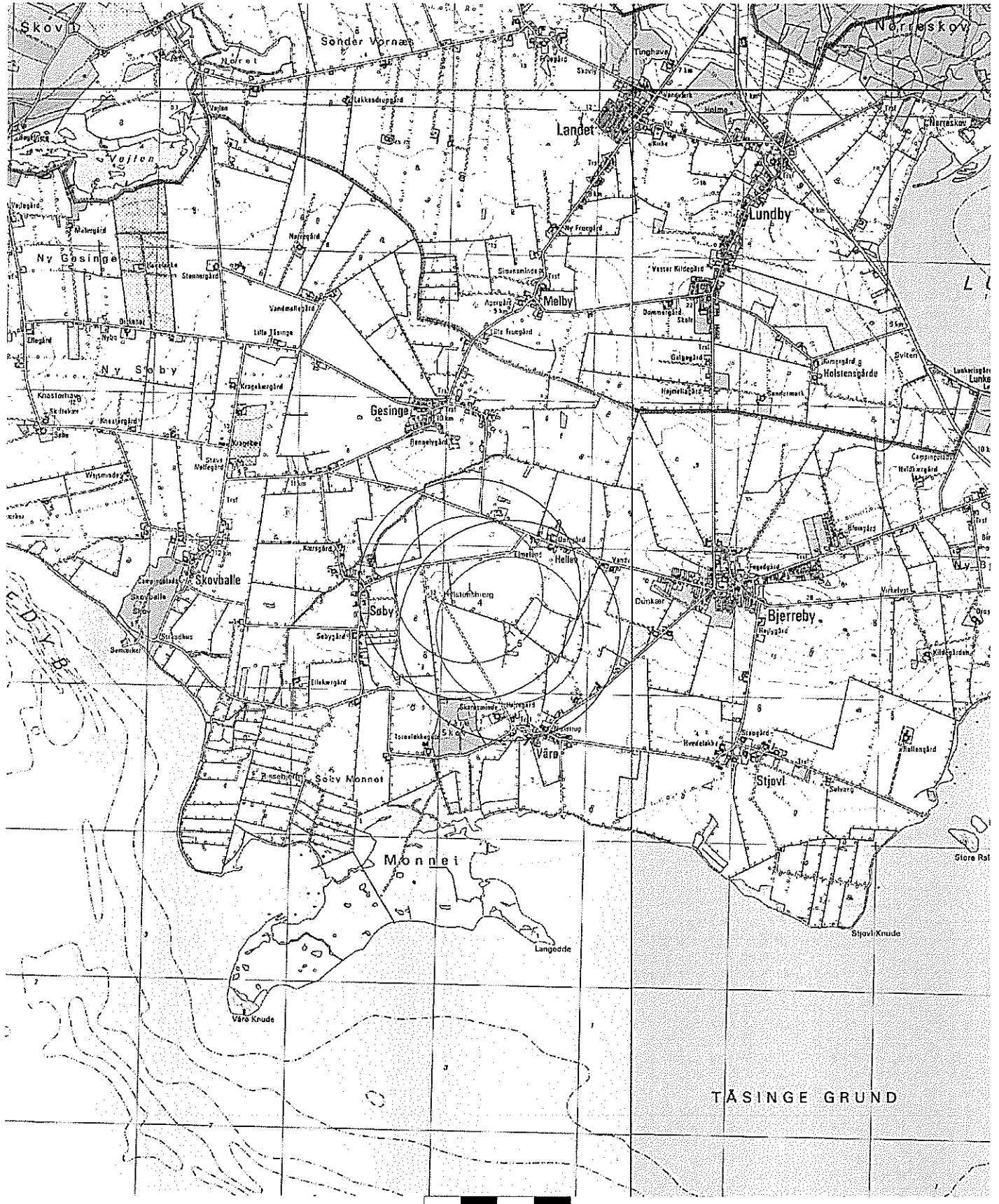
Fil: DISC02_6.IT



Kort: Middelfart 1213 II SØ, Udskriftsmålestok 1:25.000, Kortcentrum UTM ED50 Zone: 32 Øst: 557.282 Nord: 6.141.510

BASIS - KMS kort: DISC02_6.IT

Fil: DISC02_6.IT

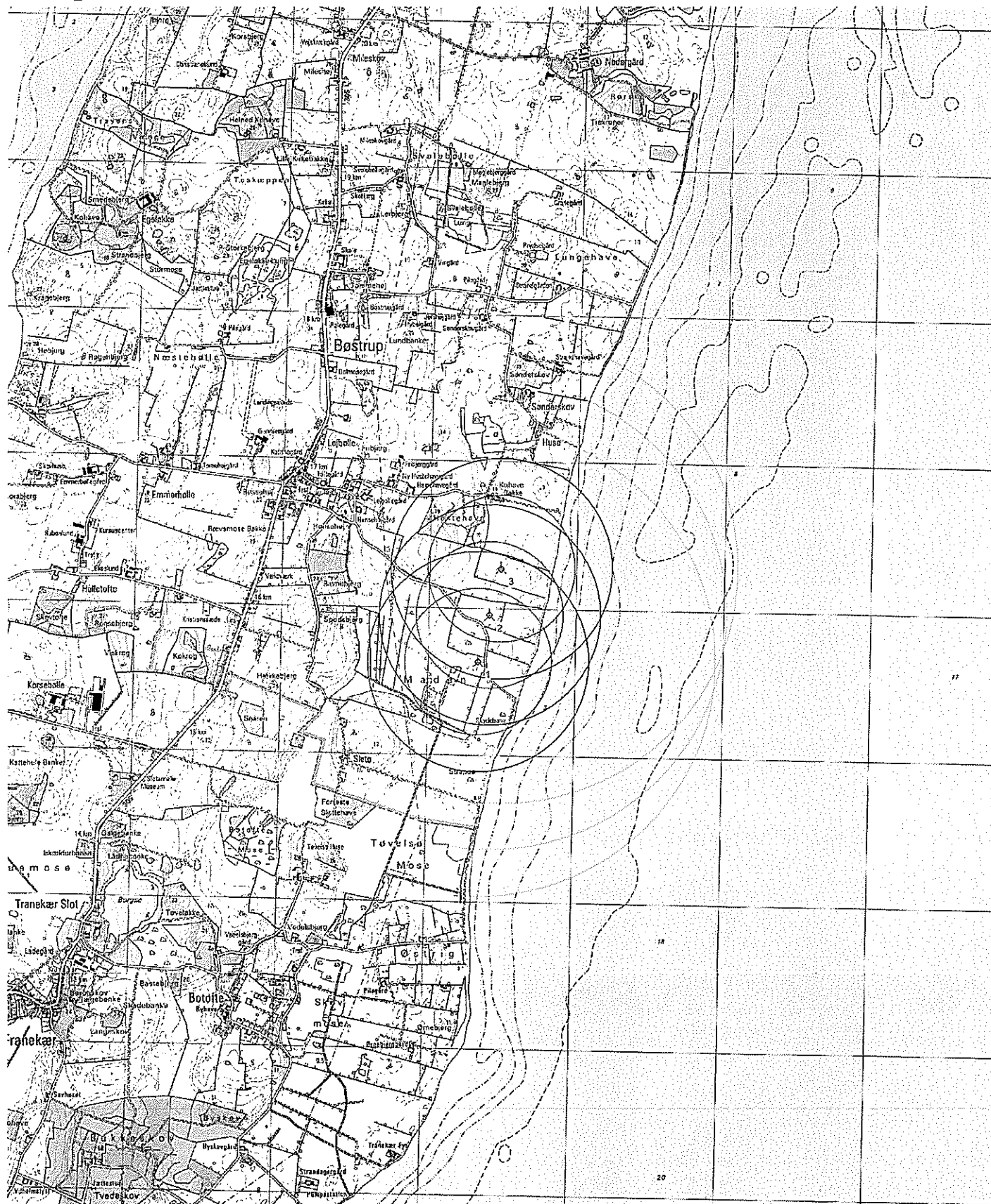


Kort: Drejø 1311 I NV, Udskriftsmålestok 1:25.000, Kortcentrum UTM WGS 84 Zone: 32 Øst: 601.147 Nord: 6.092.292

Å Ny mølle

BASIS - KMS kort: DISC02_6.IT

Fil: DISC02_6.IT



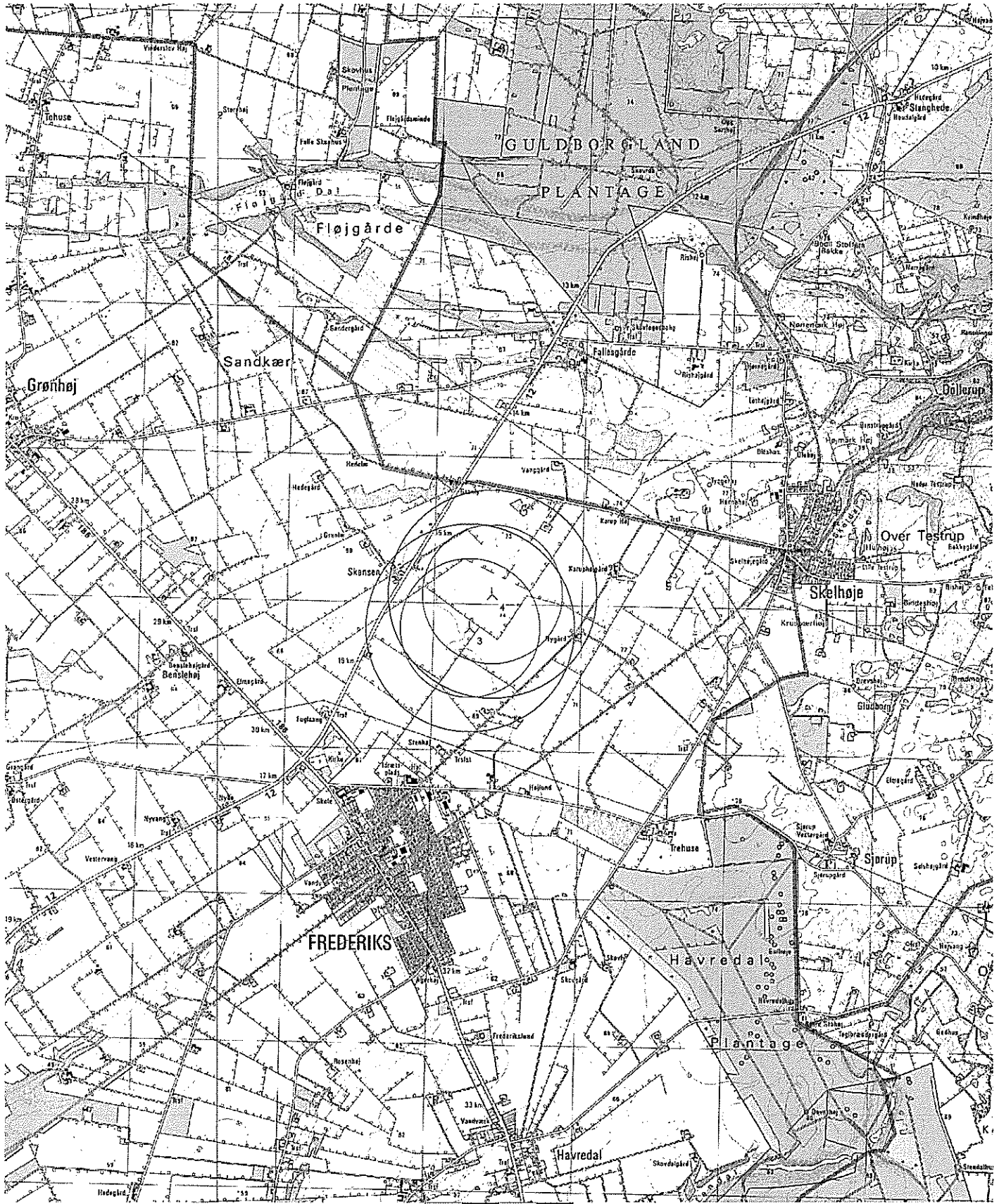
0 250 500 750 1000m

Kort: Tranekær Slot 1412 III SV, Udskriftsmålestok 1:25.000, Korcentrum UTM WGS 84 Zone: 32 Øst 621.251 Nord: 5.098.678

人 Ny mølle

BASIS - KMS kort: DISC05_6.IT

Fil: DISC05_6.IT

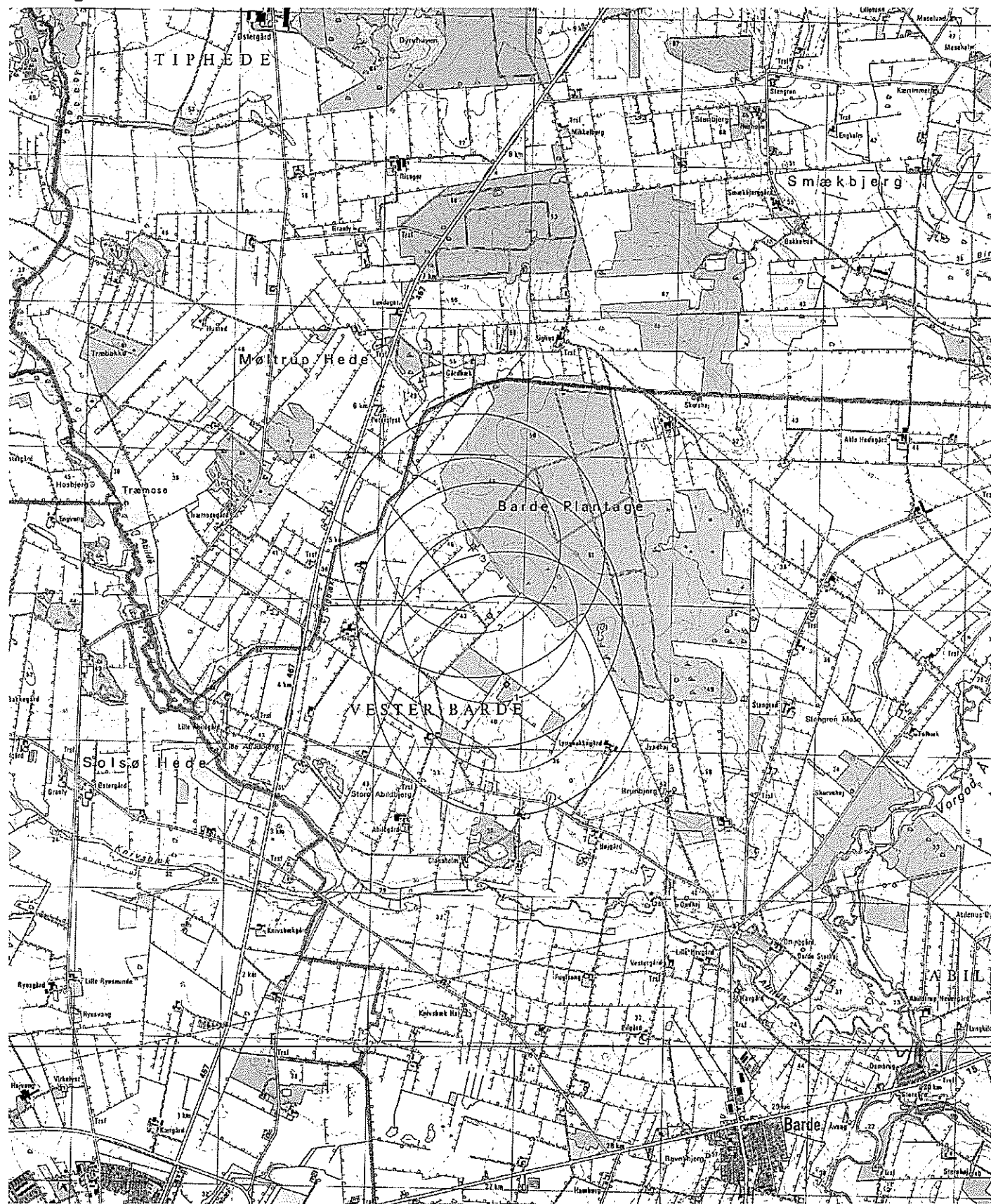


Kort: Døllerup 1215 III NØ, Udskriftsmålestok 1:25.000, Kortcentrum ETRS 89 Zone 32 Øst: 516.193 Nord: 6.245.668

▲ Ny mølle

BASIS - KMS kort: DISC04_6.IT

Fil: DISC04_6.IT



Kort: Vildbjerg 1114 I NV, Udskriftsmålestok 1:25.000, Kortcentrum UTM ED50 Zone: 32 Øst: 479.771 Nord: 6.220.914

人 Ny melle

Fra: Jenny Berg-Sonne (ENS) **På vegne af** Energistyrelsens officielle postkasse

Sendt: 19. august 2008 15:22

Til: Forsyningssekr

Emne: VS: Høringssvar, forslag til lov om fremme af vedvarende energi

Jenny Berg-Sonne

Afdelingsleder

Økonomi, service og HR

Direkte tlf.: 3392 6775

E-post: JBS-ENS@ENS.DK

Klima- og Energiministeriet

Energistyrelsen

Amaliegade 44, 1256 København K

Tlf: 33926700, e-post: ens@ens.dk, hjemmeside: www.ens.dk

Fra: Jørgen Møller [mailto:JM@DE.DK]

Sendt: 19. august 2008 15:18

Til: Energistyrelsens officielle postkasse; bgi@es.dk

Cc: Styrelsen; Henrik Dahl Sørensen; Eva Voigt

Emne: Høringssvar, forslag til lov om fremme af vedvarende energi

Til Energistyrelsen.

Dansk Ejendomsmæglerforening (DE) har modtaget udkast til lov om fremme af vedvarende energi i høring. Indledningsvis skal det oplyses at DE alene har interesser i og dermed bemærkninger til §§ 12 - 18.

DE finder forslaget godt og vel gennemarbejdet og mener godt at det kan lade sig praktisere. DE savner dog en hjemmel for energistyrelsen til at fastlægge krav til taksatorernes kvalifikationer og DE deltager gerne i udarbejdelsen af sådanne krav, ligesom DE gerne deltager i fastsættelsen af taksatorernes opgaver og sagsbehandling jf. § 13 stk. 3.

med venlig hilsen

Dansk Ejendomsmæglerforening

Jørgen Møller

seniorkonsulent

Energistyrelsen
Amaliegade 44
1256 København K

Att. Birgit Gilland

Rosenørns Allé 9
DK 1970 Frederiksberg C
Tlf.: 35 300 400
Fax: 35 300 401
E-mail: de@danskeenergi.dk
www.danskeenergi.dk

Dok. ansvarlig: ASC
Sekretær: JBA
Sagsnr: 06/424
Doknr: 33

19-08-2008

Dansk Energis hørings svar vedrørende forslag til lov om fremme af vedvarende energi

Dansk Energi hilser lovforslaget, der udmønter elementer i Energiaftalen af 21. februar 2008 velkomment.

Hørings svaret vedrører først og fremmest de foreslåede bestemmelser i kapitel 2 om **foranstaltninger til fremme af udbygningen med vindmøller.**

Vedrørende købsordningen foreslås større fleksibilitet og en ordning, der er mindre administrationstung.

Vedrørende erstatningsordningen foreslås præcisering vedrørende kredsen af erstatningsberettigede og erstatningernes størrelse samt mindre bureaukratisk administration.

I forhold til den grønne ordning foreslås det, at rente- og likviditetstab ved en forlods finansiering enten genovervejes eller kompenseres, og i forhold til garantifonden foreslås det, at kredsen af potentielt berettigede udvides til også at omfatte deltagere i nabokommuner.

Endvidere kommenteres der på, at administrative afgørelser foreslås henlagt til Energinet.dk, der er konstrueret som et selskab med henblik på at løse andre opgavetyper.

Også den foreslåede definition af biomasse samt behovet for pristilskud til bioforgasning kommenteres.

Endelig opfordres der til, - i lyset af en sandsynlig ny norsk/svensk VE-certifikatordning - at genoverveje at bibeholde bestemmelser om VE-certifikater i lovforslaget.

Afslutningsvist afgives der nogle kommentarer om lovtækning vedrørende opdeling af elforsyningsloven i flere love, der reelt regulerer samme type af virksomheder og om ikrafttræden.

Dansk Energi og dets medlemmer står naturligvis til disposition med sin ekspertise og erfaring i den videre proces; - både i forhold til yderligere præciseringer og konkrete tekstforslag og i forhold til faktuelle informationer.

1. Vedrørende foranstaltninger til fremme af udbygningen med vindmøller - kapitel 2 (§ 5-21)

Nærværende kommentarer er fremsat ud fra ønsket om at fremme udbygningen med vind mest muligt i Danmark. Kommentarerne tager endvidere udgangspunkt i, at det er besluttet i Energi-aftalen fra februar 2008, at der skal etableres en erstatningsordning i forbindelse med opstilling af vindmøller samt en ordning om køberet til vindmølleandele.

Uanset hvor gode intentioner, der ligger bag lovforslaget, må det konstateres, at opstilling af vindmøller i Danmark i fremtiden vil blive påført ekstra økonomiske byrder, risici og potentielt omfattende administrative forpligtelser sammenlignet med opførelse af vindmøller i Danmarks nabolande.

De nævnte forhold, som er særlige for vindmøller i Danmark, vil - omregnet til ekstra projektomkostninger - fordyre vindmølleprojekter i Danmark og kan betyde et behov for øget tilskud. I det følgende kommenteres de foreslåede bestemmelser nærmere, og der peges på en række forslag til ændringer, der - uden at kompromittere indholdet af den politiske aftale fra februar 2008 - vil lette de økonomiske og administrative byrder.

Hovedpointerne er følgende:

→ Bestemmelserne om køberet til vindmølleandele bør ændres, så de bliver administrativt enklere og giver større fleksibilitet for det enkelte projekt.

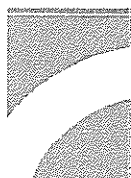
→ Bestemmelserne om erstatning bør ændres, så usikkerheden og byrderne for vindmølleopstilleren formindskes væsentligt.

1.1 Vedrørende køberet til vindmølleandele - § 6-11

Dansk Energi er positivt indstillet over for lokalt medejerskab af landvindmøller, men reglerne bør udformes, så der åbnes for fleksible løsninger tilpasset det enkelte projekt. Den nuværende udformning af bestemmelserne vurderes at udgøre en unødvendig administrativ barriere.

Det er vurderingen, at købeordningen kan gøres betydeligt mere smidig, hvis den indrettes efter følgende retningslinier:

- a) Køberetten kan, som foreslået, omfatte alle personer over 18 år med folkeregisterbopæl inden for en radius på 4½ km fra vindmøllen (møllerne), men det er afgørende, at interesserede selv henvender sig til vindmølleopstilleren for at gøre brug af køberetten efter annoncering i den lokale presse.



Lovforslagets krav om, at det påhviler opstilleren at finde ud af, hvilke personer, der er berettigede til at købe andele, er en meget tung byrde. Hvordan finder man ud af, hvilke personer over 18 år, der har bopæl i en afstand af 4½ km fra et punkt på en mark? Hvor langt skal man gå for at sikre sig, at købstilbuddet kommer frem til de berettigede? Fejl kan oven i købet føre til tab af pristilskud.

Det vil være langt mere smidigt med en ordning, hvorefter opstilleren annoncerer i de lokale aviser. De, der er interesserede, kan så selv henvende sig inden en vis frist. En sådan ordning vil opleves retfærdig i lokalsamfundet - og vil spare en del unødigt besvær både for de lokale beboere og for vindmølleopstilleren. Det bør alternativt være muligt at leve op til kravene om informationspligt ved at rette skriftlig henvendelse til berørte husstande på én gang på baggrund af udtræk af navne og adresser fra Folke- registret.

- b) Forslaget lægger op til, at hele projektet skal drives i en *selvstændig* og *særlig* juridiske enhed (§ 6, stk. 3 og bemærkningerne) og altså udskilles fra koncernen. Det er Dansk Energis opfattelse, at der bør indføres en fleksibilitet, der muliggør, at andelene samles i et selskab eller forening, der indgår i et samarbejde med projektudbyderen i en valgfri selskabsform. Projektudbyderen/vindmølleopstilleren skal have frihed til at vælge om man vil:
- Udskille de 20 % i et særskilt selskab
 - Udbyde op til 20 % af den samlede park i et samlet selskab (lovforslaget)
 - Udskille én eller flere møller til andelsselskabet

Det er ikke usædvanligt, at større selskaber, herunder energiselskaber, har som forretningsprincip ikke at deltage i aktieselskaber med udefra kommende aktionærer. Derfor er der behov for, at de lokale andelsejere kan forene sig i et eget selskab eller forening, som kan blive medejer af møllen eller møllerne igennem et sameje med projektudbyderen. Det vil i særdeleshed være praktisk i forbindelse med vindmølleparker, hvor ejerforeningen i så fald kan eje specifikke møller og indgå en driftsaftale med projektudbyderen. Med en sådan fleksibilitet vil køberetsordningen have langt større chancer for succes.

- c) Formålet med køberetsordningen er, at sikre lokal accept af vindmøller på egnen. Det forekommer derfor vigtigt at opretholde lokaltilknytningen hos andelsejerne også efter, at vindmøllen eller vindmøllerne er kommet i drift. Dette er ikke tilgodeset i lovforslaget. Der bør derfor fastsættes regler, der sikrer, at andelene ved fraflytning eller salg fra området tilbydes de øvrige andelshavere. Hvis ingen af disse ønsker at købe, bør projektudbyderen være forpligtet til at overtage andelen(e).
- d) Grænsen på de 20 % for salgspigten findes passende, og bør suppleres af en eksplicit adgang til frivilligt at øge den lokale medejeranddel under anvendelse af lovens regime. Ligeledes bør der også være en nedre grænse på f.eks. 5 pct., således at det sikres, at købsretten kan suspenderes, såfremt der kun er meget begrænset interesse for lokalt ejerskab. Det vurderes, at de administrative byrder ved en opretholdelse af købsretten vil være uforholdsvist byrdefulde ved en købsinteresse væsentligt under 20 pct.



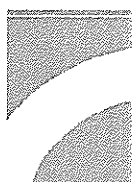
- e) Der bør efter Dansk Energis vurdering være ligestilling mellem ejerandele. Lovudkastet foreslår, at de udbudte andele alene hæfter med deres indskud. Risikoen derudover bæres alene af projektudbyderen/vindmølleopstilleren - dette bør ændres.
- f) I øvrigt vil Dansk Energi gerne pointere, at prospektkravet efter værdipapirhandelsloven formentligt vil føre til væsentligt forøgede omkostninger for vindmølleprojekter og projektforsinkelser. Det skal i den forbindelse understreges, at Dansk Energi læser forslaget og bemærkningerne således, at alle projekter uanset størrelse er omfattet af værdipapirhandelslovens prospektkrav - og altså ikke i visse tilfælde værdipapirlovens regler.
- g) Afslutningsvist mener Dansk Energi, at der er behov for at undtage demonstrationsmøller fra kravene om lokalt medejerskab i (§ 6-11) såfremt ejeren måtte ønske dette. Begrundelse herfor er potentielle interessemodsatninger mellem en udbyder af en demonstrationsmølle og en normal medejer, bl.a. fordi der af forsøgstekniske årsager kan forekomme "udetider" i et omfang, der ikke er acceptabel for alle medejere.

1.2 Vedrørende erstatningsordningen - § 12-18

Det er Dansk Energis vurdering, at lovforslagets erstatningsordning bliver uforholdsmæssig dyr i administration, og at den vil skabe betydelig økonomisk usikkerhed for fremtidige vindmølleprojekter.

Følgende modifikationer kan lette byrden og usikkerheden betydeligt, uden at det politiske formål med erstatningsordningen kompromitteres:

- a) Dansk Energi læser forslaget vedrørende visualiseringer (§ 15, stk. 5 og bemærkninger) således, at der forudsættes *individuelle* visualiseringer, og herunder af ubebyggede ejendomme. Det er Dansk Energis vurdering, at dette krav er overordentlig omkostnings tungt, idet det forudsætter et ganske omfattende arbejde med fotografering og billedmanipulation, der nødvendigvis må udføres af professionelle fotografer. Dansk Energi vil derfor anbefale, at det - ved udmøntningen af bemyndigelsen i § 15, stk. 5 - præciseres, at kravet alene er et krav om visualiseringer fra forskellige vinkler, men ikke for hver enkelt ejendom, og at bestemmelserne i øvrigt placeres som et særligt afsnit i VVM-redegørelsen, der allerede indeholder et sådant krav.
- b) Det er afgørende fra et investor- og ejersynspunkt, at alle krav er kendt på tidspunktet for projektets endelige godkendelse. Tidsfristen for fremsættelse af krav om erstatning bør derfor følge tidsfristen for indsigelse mod VVM-redegørelsen. Det bør desuden ligeledes fremgå ved VVM-offentliggørelsen, at naboer, der mener, at deres ejendomsværdi påvirkes negativt, kan henvende sig til opstilleren med henblik på en forhandling om erstatning ved en forligsmæssig ordning.
- c) Hvis der ikke opnås enighed om en aftale om erstatningens størrelse, og taksation bliver nødvendig, bør sagsomkostningerne efter Dansk Energis vurdering fordeles i forhold til takseringsresultatet sammenholdt med parternes position inden takseringen.



Det kan også overvejes, at lade det offentlige betale sagsomkostningerne, da der er tale om samfunds nødvendige installationer. Lovforslagets tilbud om gratis taksation for naboerne må antages at vanskeliggøre forlig og føre til taksationssager, som kunne være undgået. Det fremgår af bemærkningerne, at DKK 5000 ikke dækker omkostningerne til taksation. Når hertil lægges omkostninger til konsulenter og advokater, fotografer m.fl., kan omkostningen for hver ejendom let løbe op i DKK 15.000 eller mere. Det kan betyde sagsomkostninger på over 1½ million kr. eller mere, inden der overhovedet kan træffes en investeringsbeslutning, og risikoen hviler alene på opstilleren. Hertil kommer, at det bliver meget vanskeligt at få lagt en tidsplan og et troværdigt budget for projektet, når der er så stor risiko for, at erstatningssagerne kan trække i langdrag. Det vil gøre det endog meget vanskeligt at udarbejde et troværdigt prospekt, der opfylder Finanstilsynets krav.

- d) For investorerne er det afgørende, at man forlods kan estimere kredsen af erstatningsberettigede. Der foreslås derfor en præciserende afgrænsning, således at kun ejendomme inden for én afstand af eksempelvis 6 x vindmøllens totalhøjde er omfattet af erstatningsordningen. Herved opnås, at ordningen sættes i relation til møllens størrelse ligesom det gøres betydeligt lettere forlods at foretage et estimat af omfanget af erstatningsberettigede i forbindelse med et projekt. En præcis afgrænsning vil betyde, at vindmølleopstilleren og de lokale andelshavere kan få tilvejebragt et mere retvisende billede af de potentielle omkostninger til erstatning.

Også den administrative byrde i ordningen vil blive reduceret med et sådant forslag, ligesom det må forventes, at forsinkelser af projekter med henvisning til fastlæggelse af erstatningsberettigede ejendomme kan reduceres.

Den særlige vindmølleerstatningsordning bør desuden ikke gælde for en ejendom, hvis ejer eller husstand har gjort brug af køberetten eller for en ejendom, hvis ejer har solgt eller udlejet jord til opstilling af vindmøllen.

- e) Klima- og energiministeren bør fastsætte yderligere regler og retningslinier for erstatningens størrelse (udmålingen af erstatningen). Dette er nødvendigt for at vindmølleopstilleren og de lokale andelshavere kan få det fornødne overblik over størrelsen på erstatningerne i forbindelse med et projekt inden den endelige beslutning om investering.

Det er således efter Dansk Energis vurdering afgørende, at man på baggrund af praksis i andre lignende sager etablerer et sæt vejledende satser for erstatningens omfang. Dette vil tillige kunne fremme frivillige aftaler om erstatningens størrelse tidligt i projektfasen og forbedre det samlede overblik over projektet.

Det er i den sammenhæng afgørende, at både principperne for erstatningens opgørelse og de foreslåede vejledende satser herfor udarbejdes så betids, at de er klar til anvendelse, når loven træder i kraft, og at dette eksplicit fremgår af loven.

- f) For at skabe et bedre økonomisk overblik bør der indføres en øvre grænse for sagsomkostninger pr. sag i relation både til naboerne og til vindmølleopstilleren. Det offentlige bør således dække en del af omkostningerne.

- g) Den foreslåede brug af lokale ejendomsmæglere, der skal lynuddannes i erstatningsret, er ? betænkelig. Der bør i stedet etableres et eller flere "rejsehold" af personer med den rette uddannelse og indsigt i taksering og erstatningsret. Omkostningerne hertil vil næppe overstige omkostningerne til den i lovforslaget foreslåede ordning, der også omfatter etablering af særlig sekretariatsbistand hos de lokale ejendomsmæglere. Under alle omstændigheder bør lighedsbetragtninger og retssikkerhedshensyn veje tungt.

1.3 Vedrørende betaling til "den grønne ordning" - § 19 - 21

Dansk Energi er positivt indstillet overfor etableringen af "den grønne ordning". Vi finder det imidlertid ikke rimeligt, at det rente- og likviditetstab, der opstår ved at kræve udredning for hele pristillægget forlods bæres af vindmølleejeren og -investor. Ordningen bør i stedet administreres direkte af Energinet.dk med direkte og løbende indbetalinger af pristillægget.

Det kunne overvejes at lade forslag til projekter indgå allerede i planlægningsfasen under VVM-proceduren, hvor kommunen også i forvejen er planmyndighed, og hvor der altid indgår en landskabsanalyse og vurdering af vindmøllernes påvirkning af landskabet. Hermed ville man sikre forlods lokalt kendskab til den konkrete "landskabslige og rekreative" kompensation foranlediget af det påtænkte projekt.

1.4 Vedrørende garantifonden - § 5

Ved støtte til finansiering af lokale vindmøllelaugs eller lokale initiativgruppers forundersøgelser m.v. med henblik på opstilling af vindmøller, forudsættes det i forslaget, at flertallet af deltagerne har fast bopæl i den kommune, hvor vindmøllen påtænkes opført. En afgrænsning baseret på kommunetilhørsforhold vil give problemer for projekter, der skal udvikles tæt på en kommunegrænse, og hvor borgere i flere kommuner er deltagere. Dansk Energi foreslår derfor, at udvide kredsen af potentielle deltagere til også at omfatte relevante nabokommuner.

1.5. Vedrørende havvindmøller - § 23

Dansk Energi vil gerne benytte lejligheden til at gøre opmærksom på den risiko, som en bod vil udgøre i en situation, hvor vindmøllemarkedet er presset, og hvor leverandørerne ikke kan garantere levering til tiden. Da en overskridelse af fristen for idriftsættelse kan udløse den fastsatte bod, kan boden blive en afgørende risikofaktor. Dette gælder navnlig for udbud af havvindmølleparker med meget korte frister (f.eks. krav om idriftsættelse 2012 for det (de) kommende udbud af de i energiaftalen omtalte 400 MW, hvor placeringen fortsat er uvis, og hvor potentielle budgivere endnu ikke har mulighed for at indlede det forberedende arbejde).

2. Vedrørende Energinet.dk

Det er efter Dansk Energis vurdering betænkeligt at henlægge administrationen af lovforslagets vindmøllebestemmelser, herunder navnlig administrative afgørelser, til Energinet.dk. Såfremt forslaget fastholdes, bør det sikres, at virksomheden besidder de nødvendige faglige (og nye) kompetencer.



3. Vedrørende biomasse som brændsel

Dansk Energi vil gerne benytte lejligheden til, at henlede opmærksomheden på et problemfelt vedrørende biomasse som brændsel. Det er ganske vist ikke et direkte tema for denne høring, men det ligger implicit i den overordnede målsætning om fremme af vedvarende energi.

Der er Dansk Energis opfattelse, at der er behov for en opdatering af biomasseaffaldsbekendtgørelsen. Definitionen af biomasse omfattet af i biomasseaffaldsbekendtgørelsen bør således revideres og udvides.

En udvidelse af biomassedefinitionen med en række andre biomassemuligheder, herunder gylletørstof m.m., er nødvendig, hvis biomasse skal kunne tilvejebringes i tilstrækkelige mængder til, at de danske VE-mål kan nås. Der bør etableres et samarbejde mellem myndighederne og branchen om dette spørgsmål.

Der er også behov for at adressere en række barrierer, som vores medlemmer har registreret for anvendelse af biomasse som brændsel (import/eksport restriktioner, usmidig miljøgodkendelse m.v.).

Dansk Energi stiller sig naturligvis til rådighed med yderligere information i en fremtidig dialog.

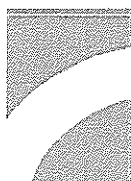
Opmærksomheden henledes i øvrigt også på, at Dansk Energi i [brev af 4. april 2008](#) har givet kommentarer til lovforslag om ændring af elforsyningsloven for så vidt angår øget biomasse anvendelse og frit brændselsvalg.

4. Vedrørende behovet for pristilskud til bioforgasning

I forhold til pristillæg til andre VE-elproduktionsanlæg end vindmøller, er det Dansk Energis holdning, at pristillægget bør være den samme for elektricitet produceret ved biogas og for elektricitet produceret af forgasningsgas fremstillet ved biomasse (§ 44). Begge teknologier er således ikke fuldt ud konkurrencedygtige teknologier. Endvidere er der i begge forhold tale om at indenlandske bioressourcer som halm, træ og gylle (biogas) udnyttes til gavn for forsynings-sikkerhed og miljø.

Ved forgasning af biomasse eller affald i en større forgasser i tilslutning til en eksisterende (kul-)fyret kedel muliggøres en langt større grad af samfyring (kul + biomasse/affald), uden at kul-asken (som anvendes i betonindustrien) ødelægges. Man kan herved udnytte en væsentlig større biomasse-mængde på høj-effektive kraftvarmeanlæg, uden at virkningsgrad, aske kvalitet eller andet forringes væsentligt. Ved forgasning af biomasse i en mindre forgasser i tilslutning til en gasmotor (eller på længere sigt i tilslutning til et combined-cycle-anlæg/gasturbineanlæg) opnås en høj elvirkningsgrad på biomasse, selv på et relativt lille anlæg.

Det bør endvidere fremgå tydeligere, at § 44 a gælder for store og små værker og uanset ejerskabsforhold.



5. Vedrørende elforsyningslovens bestemmelser om VE-certifikater

I lyset af en ny norsk/svensk VE-certifikatorbning er det Dansk Energis opfattelse, at det bør genovervejes, at beholde elforsyningslovens nuværende bestemmelser om VE-certifikater i lovforslaget.

Alternativt bør der efter Dansk Energis opfattelse gives en fyldestgørende redegørelse for i bemærkningerne til forslaget, at Regeringen fortsat arbejder for en markedsbaseret certifikatorbning på VE-området inden for EU, men at revision af de eksisterende bestemmelser om VE-beviser under alle omstændigheder skal revideres, og at det derfor er skønnet hensigtsmæssigt ikke at medtage bestemmelserne i lovforslaget, samt at dette også vil være tilfældet, såfremt Danmark tilslutter sig en ordning med Norge og Sverige.

Det forekommer at være dårlig timing at fjerne bestemmelser om VE-certifikater netop nu, hvor der forventes enighed mellem Norge og Sverige om en VE-certifikatorbning, som Danmark med stor samfundsøkonomisk fordel kunne blive deltager i.

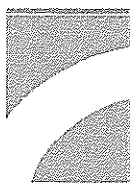
6. Vedrørende kommentarer om lovteknik og ikrafttræden

Dansk Energi mener, at det er uhensigtsmæssigt, at elforsyningsloven opdeles i flere love, der reelt regulerer samme typer af virksomheder. Dansk Energi anerkender, at beslutningen om at samle alt lovgivning om vedvarende energi i en VE-lov er en del af Energiaftalen 21. februar 2008. Dansk Energi vil dog gerne påpege, at elforsyningslovgivningen i forvejen er kompliceret, og at opdelingen vil gøre det mere kompliceret at forstå og følge med i lovgivningen.

Ulemperne er især, at det ikke er muligt alene at skille regulering ud, som alene omhandler vedvarende energianlæg. Der er en række af de bestemmelser, som flyttes til lov om fremme af vedvarende energi, som i lige så høj grad vedrører netvirksomhederne, fx bestemmelser om tilslutning til det kollektive elforsyningsnet. Disse vil derfor også blive reguleret af både elforsyningsloven og lov om vedvarende energi.

Nogle af de bestemmelser, der flyttes, omhandler ikke vedvarende energi, men alene netvirksomhedernes omkostninger. For så vidt angår eksempelvis den foreslåede § 30, stk. 1, nr. 4, der vedrører, hvordan omkostninger, der påhviler de kollektive elforsyningsvirksomheder, indregnes i elpriserne, vil dette mere hensigtsmæssigt kunne reguleres i elforsyningsloven. Dansk Energi vil gerne opfordre til, at bestemmelsen overføres til elforsyningslovens § 8.

Det bør endvidere overvejes, at overføre en række af definitionerne fra elforsyningsloven til lov om fremme af vedvarende energi. Eksempelvis anvendes begreberne netvirksomhed, transmissionsvirksomhed og kollektiv elforsyningsvirksomhed, uden at det fremgår, om forståelsen er den samme som i elforsyningsloven.



Endelig mener Dansk Energi, at der er behov for, at vindmøller, der har modtaget tilladelse til opstilling senest 1. juli 2008, får 2½ år til endelig færdiggørelse. Fristen for nettilslutning i § 74, stk. 2 bør således sættes til 1. januar 2011 og ikke 2010.

Med venlig hilsen
Dansk Energi



Annette Schneider

